

art

Tuổi ngọc

4

đàn báo của tuổi vừa lớn

WYEN 1971

NHƯ HẠT MƯA SA

- Bản nhạc làm mũi lòng, rơi lệ nhiều khán giả xem phim « NHƯ HẠT MƯA SA » đang chiếu tại Đô thành.
- Báo Tuổi Ngọc phê bình : « Là một bản nhạc thiết tha, đắm đuối do Y-Vân soạn cho phim NHƯ HẠT MƯA SA... »

**ĐÃ ĐƯỢC THẦU THANH LẦN ĐẦU
TRONG BẢNG NHẠC 12 CỦA MÂY-
HỒNG PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC**

ngày 20-5-71

cùng với những sáng tác mới nhất, những cơn lốc tình cảm bốc cháy của thế hệ hôm nay, do các giọng ca thần tượng của mọi giới trình bày.

- Ở xa, muốn có cuốn băng mang đúng nhãn hiệu **MÂY-HỒNG** xin liên lạc với các đại lý khắp các tỉnh.

MÂY HỒNG: 78, lầu 1 Thương-xá Tam-Đa
(Crystal Palace) 101 Công Lý -

Sài Gòn — Đ.T. 92.115/336. Mọi liên lạc, thư từ, tiền bạc xin đề : Bà Nguyễn-thị Như-Hương.

TUẦN LỄ TỪ 17-6
ĐẾN 24-6-1971 | số 4 | BỘ MỜI | giá 40đ.

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN
CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN

VĂN

những con đường việt nam	mai thảo
nhà thanh niên	vũ thiên chương
những cánh hoa ngậm ngùi	trầm miên
dưới bàn học	t.t.t — anh châu
những bài thơ hay phổ nhạc	nguyễn nhương nghiêm
quách đằm, con họa mi sa rưng	duyên anh

THƠ

đình hùng • hạ phúc trầm • thể luân • vũ
hoàng • trần phượng vũ.

TRUYỆN

DÀI

ngựa chững trong sân trường	vũ mộng long
huyền xưa	từ kế tường
áo tiêu thư	duyên anh
trong nhật ký của quỳnh	đình tiến luyện

MỤC

THƯỜNG

XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời	tòa soạn và bạn đọc viết
bông hồng cho tình đầu	du hương — tóc tiên
sưu tầm	linh việt
bệnh mới lớn	bác sĩ tuổi ngọc
ngọc thân ái	ngọc
chạp phô tuổi ngọc	kiến vàng
tay gà	phượng
t tuần lễ của bạn	sao vân

Tòa soạn trị sự 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

THƯ ĐẾN

từ một ông thầy tỉnh lý

Gò Công, 30

Anh,

Tôi đã theo dõi tuần báo về tuổi thơ của anh, một số cuốn viết về tuổi thơ của anh, bỏ ra ngoài các hoạt động văn chương khác đã có một đường lối riêng biệt. Trong một xã hội cùng cực phân hóa tuổi trẻ bị bỏ rơi, bị xô đẩy, bị dồn dập một cách quá đáng, thế nhi đồng hình như bị bỏ rơi trong thế giới loài người. Mặc dù nó là nền tảng của tương lai, người ta lo chuyện người lớn, lo hưởng thụ đời riêng, quên hẳn đi rằng mình cũng đã lớn lên qua một thời ấu thơ đó. Tôi, chúng tôi đưa thẳng hai tay hoan nghênh tuần báo của anh. Có thể đó không phải là một lý tưởng mà là một sở thích riêng thích chuyện trò, thích được nhìn ngắm những mầm sống mới những búp hoa mới hé, thích được trở về trên cánh đồng mạ non mát, có chim hót, có gió sớm buổi mai nhẹ nhàng, có tiếng trẻ cười đùa. Chúng tôi xin hoan nghênh sở thích của anh. Và tôi được nói chuyện với anh về tuổi thơ, về thế giới nhi đồng bây giờ.

1) 1,

Chúng tôi vì phương diện nghề nghiệp, vì lý do công vụ hàng ngày phải tiếp xúc với thế giới của các em, phải làm những công việc mà người ta gọi là nghề thầy giáo. Thầy giáo chúng tôi như thế. Một đoạn trong Tuổi Ngọc có viết « những thầy cô tiểu học non trẻ thiếu kiên nhẫn và đầy mặc cảm giáo viên tiểu học ». Quả thật chúng tôi đồng ý hết sức nhận xét trên và là người trong nghề, chúng tôi thấy không phải chỉ có những thầy cô non choẹt mà còn những thầy dưng tuổi, già cả làm cầm và lỗi thời làm cho nền giáo dục tiến bộ chúng ta từ xưa đến nay như một thứ nhồi nhét, đúc khuôn, một thứ thơ thụ động đầy bệnh tật. Chúng tôi không muốn đổ lỗi cho sách vở chính trị của nhà lãnh đạo, không muốn đổ lỗi cho chính sách nhà cầm quyền giáo dục, cho tình trạng chiến tranh, xã hội, cho nạn này, cho người nọ. Vì tất cả chúng ta, ai, sống trên mặt đất này phải liên hệ đến vấn đề giáo dục. Và giáo dục phải đứng trên và trói tất cả mọi vấn đề của con người, nếu chúng ta muốn tiến, muốn đích thực là CON NGƯỜI. Chúng ta phải cùng nhau ngồi lại, nhìn những thực trạng, chấp tay xin lỗi thế giới nhi đồng của chúng ta, cùng nhau xây dựng, hoạch định những phương thức hầu mang lại cho thơ một ấu thời đích thực để chúng trở thành một NGƯỜI LỚN đáng là CON NGƯỜI hơn.

(Xem tiếp trang

ĐINH HÙNG

khi mới nhớn

Khi mới nhớn, tuổi mười lăm, mười
bảy,
Làm học trò, mắt sáng với môi tươi.
Ta bước lên, chân vẫn dạo bên
người,
Ngoài cặp sách, trần ai xem cũng
nhẹ.
Đời thấp thoáng qua học đường
nhỏ bé,
Phổ phường vui, cuộc sống mới lên
hoa.
Ta ngồi nghe những tiếng thị thành
xa,
Hồn lơ đãng mộng ra ngoài cửa lớp.
Nâng đầu đó khiến lòng ta hồi hộp,
Ta nhia cao mới rõ bị giam cầm.
Ói tiếng nào vang bốn bức tường
cầm?
Không khi nặng, mơ hồ thầy với bạn.
Ta nhón lên, bước đường không
giới hạn,
Có lẽ đâu kìm giữ bởi tay người?
Tuổi hoa hồng—kiểu hãnh của ta ơi!
Tình đã hẹn ở trên đường nắng mới.

Và khi đó thì mẹ yêu ngồi khóc...
Ói khoai lạc của những giờ trốn học,
Những bình minh xuân đẹp, những
chiều thu!
Bao cảnh nước mây đắm đắm
hẹn hò,
Khi biếng gặp, nhớ nhung pha màu
áo,
Hồi thành đô với linh hồn Bách
Thảo!
Còn nhớ ta, chàng tuổi trẻ tóc bay,
Làm học trò nhưng không sách
cầm tay,
Có tâm sự đi nói cùng cây cỏ.
Riêng ta nhớ những trưa hè sắc đỏ,
Đường hoàng lan nắng động: lối
đi quen.
Nghìn bóng cây chen bóng mộng
hư huyền,
Ta đến đó lần đầu nghe rạo rục...
Thấy phảng phất hình đôi vai, bộ
ngực,
Làn môi tươi in một nét son hồng.
Cặp má đào phơn phớt ánh phù
dung,
Đầu lả lướt mái tóc dài sóng gợn?

Ta ngáy ngất cả lấm thân vừa nhớn,
Bồng rùng mình thử vội áng hương
qua,
Tưởng hương thơm một da thịt đàn
bà.
(Đường vào tình sử)

Ta ném bút dẫm lên sầu một buổi.
Xa vở bài, mở rộng sách Ham Mè.
Đã từng phen trèo cổng bỏ trường về,
Xếp đạo dức dưới bàn chân ngạo
mạn.
Đời đời mới từ ngày ta dấy loạn,
Sớm như chiều hư thực bóng hoa
hương,
Ta ra đi, tìm lớp học thiên đường,

TRẦM MIÊN

những cánh hoa ngậm ngùi

Buổi chiều, trời thì buồn trong giờ khắc sám hối, ăn năn. Giờ tàn của một ngày lặn dần hối hả để cho người ta ngồi lại yên bình nhớ lại những gì đã qua đi, những chuyện đời đã sâu thẳm hoang vu. Con nhớ càng quay về trong tôi khi chuyện ngày qua đã bị chần lỏi vì bất mãn, vì lo âu nuôi dưỡng. Cho nên chỉ xin nhìn lại ngày đó như soi lại trong gương một buổi sáng thu, nhân dáng một trời thương yêu mặt ngọt, nên chỉ xin nhìn lại ngày đó như một bình yên xa tấp, vỗ về ủi an cho tháng ngày còm áo lao đao. Gió chiều nay thổi tôi về tà áo bay năm xưa tan học. Chiếc áo thêu hoa trên ngực nữ mà lũ bạn đã gọi tôi là áo ngậm ngùi-Ừ — Khởi từ chiếc áo ngậm ngùi mà người ta nghĩ tưởng trong một dấu hiệu êm đềm, mỏng manh của tuổi học trò. Những chiều qua đi, tôi ngỡ đã không có gì, đã bình thường như muôn ngàn ánh mắt trong tháng ngày học trò con gái. Nhưng rồi, trong một khoá học đặc biệt cho một số học sinh các trường trung học, ai xui cho ta gặp lại nhau trong một lớp, nhìn ra tôi trong tà áo ngậm ngùi! Nhìn chiếc hoa trinh nữ bé bỏng vô ưu đã là nhân chứng cho những trao đổi thầm kín, một ánh mắt lần tránh một ánh mắt, một nụ cười, che dấu những ngừng sau rẽ tóc hững hờ. Tôi bắt gặp một thoáng ngạc nhiên, một thoáng bối rối trong nét nghịch ngợm, liêu lĩnh rất con trai của người ta. Liệu ta đã thương luôn cả con đường, cả tà áo, cả hàng cây trên lối đi về, lẫn cả băng khuâng.

Ai xui cho tháng ngày trẻ dại đó hai trường học gần nhau, để giờ chơi một khung cửa sổ bên này tương tư hàng liễu bên kia, để tiếng chuông đồng hồ bên này làm giạt mình bên ấy. Vì lẽ là con gái, nên thương yêu cất giữ hết trong tôi. Những lần gặp nhau trên đường đến trường, bước chân tôi cống quit dù đã cố tình làm lơ đi thẳng. Cố lạnh lùng. Nhưng vẫn bối rối khi bắt gặp dĩ nhận sách người ta cho mượn vì tôi là bạn, rằng đã có gì trong đó. Chưa có ai cách mạng giùm cho những lối nghĩ lãng mạn cổ điển này. Những bức thư đã làm xôn xao tôi trong giờ học buổi tối, đã làm tôi hỏi thăm có phải họ đã «mãi trăm lần viết lại mới đi»? Những tháng ngày lao xao trong từng ngấm gợi vụng về và hẹn hò rồi đi qua. Tôi vẫn cố sức học hơn bao giờ để nuôi dưỡng cho tình yêu đời những ý nghĩ tốt. Không thể vì những nhung nhớ vu vơ, những thức bé bỏng niềm tin của thầy cô, của ba mẹ — Mùa thi qua trong những âu lẩn suy tính, nhưng trời ạ, nắng mưa là bệnh của trời tương tư là bệnh

(Xem tiếp trang 4)

chào mừng ông tân tổng trưởng văn hóa

Ông tổng trưởng Văn Hóa Giáo Dục và Thanh Niên Nguyễn Lưu Viên đã ra đi khỏi đường Lê Thánh Tôn, nhưng phó thủ tướng Nguyễn Lưu Viên vẫn còn và, rất có quyền, thỉnh thoảng, viếng thăm chỗ ngồi cũ. Ông thủ tướng Nguyễn Danh Đán, người chịu nhiều mũi tên tâm thuốc độc nhất, người khai sáng nền «giáo dục vô rừng», cũng đã ra đi. Ngài trở về phòng mạch gần bót Lê Văn Ken, nhìn sang bùng binh chợ Bến Thành mà suy nghĩ thân phận chiếc cầu nổi. Ông Ngô Khắc Tĩnh già từ Bộ Thông Tin sang Bộ Văn Hóa Giáo Dục và Thanh Niên. Ở bộ mới có nhiều cây to bóng mát luôn luôn làm mát tâm hồn con người. Ở đó, qua khung cửa sổ, ông Ngô Khắc Tĩnh có thể nhìn thấy những chiếc lá xanh non. Và có thể còn nhìn thấy cả những con sâu làm trên những chiếc lá xanh non.

Lá xanh non vì như tuổi trẻ. Sâu là những sản phẩm đời trụ đầu độc tuổi trẻ phá hoại học đường, văn hóa. Khi ở Thông Tin, Ông Ngô Khắc Tĩnh không ra Thương Sinh vì «hắn là tên phá phách» theo lời bà Kh.T. kể lại, nhưng ở Văn Hóa Giáo Dục và Thanh Niên liệu ông có «thương» nổi Duyên Anh? Ở thông tin không có cây xanh bóng mát nên ông Ngô Khắc Tĩnh chỉ đọc báo *Người*. Ở Văn Hóa Giáo Dục và Thanh Niên, tôi hy vọng ông sẽ đọc *Bồn lửa*, *Mơ thành người Quang Trung*, *Giấc Ó Kê...* của Duyên Anh và báo *Tuổi Ngọc*, chắc chắn, ông sẽ nói «hắn không bao giờ là tên phá phách». Mong màu bài này được ông đọc. Gọi là chào mừng ông tân tổng trưởng Văn Hóa Giáo Dục và Thanh Niên. Cầu chúc ông xóa bỏ cái tên Bộ Vô Rừng và làm sáng ngọn đuốc lương sư hưng quốc. (*Thiên Chương*).

ta mang máu anh hùng đừng làm nhớ máu anh hùng

Trên vô tuyến truyền hình, tuần qua, tổng thống Nguyễn Văn Thiệu (cậu học trò ngày xưa còn bé không dám chọc nữ sinh trường áo tím) đến chủ tọa buổi lễ phát phần thưởng cho học trò Quốc Gia Nghĩa Tử. Tổng thống rất tươi và cũng rất buồn ngùi. Tươi vì thấy con em của các chiến hữu mình đã gắng sức học hỏi. Buồn ngùi vì thấy con em của các chiến hữu đã vị quốc vong thân chưa được đãi ngộ tới mức tối đa. Phút chân thành nhất của tổng thống Thiệu, tôi nghĩ, là phút ông đứng trước mặt tuổi trẻ, những người tuổi trẻ không phản kháng. Tôi

muôn tổng thống Thiệu thám viếng các phân khoa đại học với tâm hồn cởi mở của tổng thống. Và tôi đoán chắc tổng thống sẽ được đãi ngộ bằng những tâm hồn cởi mở. Niềm cảm thông bao giờ cũng khơi nguồn từ sự có mặt. Có mặt để gần gũi. Có mặt thường xuyên. Tâm sự với học trò Quốc Gia Nghĩa Tử tổng Thống nói, đại ý: mang trong huyết quản giòng máu anh hùng chiến sĩ, các cháu phải tỏ ra xứng đáng, đừng có đua đòi, bắt chước bọn hip py choai choai. Con em của chiến sĩ không thể là hip py choai choai. Như thế, tổng thống Nguyễn văn Thiệu đã gián tiếp gạt bọn hip py choai choai ra khỏi xã hội Việt Nam. Thực ra, xã hội Việt Nam không có hip py. Chỉ có một số choai choai Sài Gòn ăn mặc lỗ lã, đàng điếm và và những tay chơi nhạc trẻ để tóc dài. Đó là những cọng rác trên đại lộ. Phu quét đường cũng đủ khả năng quét lượm. Tuy nhiên, tổng thống đã quan tâm về những cọng rác làm bẩn đại lộ, những người lãnh đạo thanh thiếu niên nên chú ý. (Ái Hoa)

hip py con gái đại náo rạp rex

Các nhật báo, tuần qua, đều đăng tin của một thông tin viên viết về trận giặc hip py cái. Tin này báo động một thực trạng đau đớn của xã hội Việt Nam trong chiến tranh. Nội dung của nó : Hàng trăm hip py cái mua đồ ăn vào rạp chiếu bóng Rex ngồi coi từ sáng tới chiều để kiếm kóp, bất kể kóp trẻ hay kóp già. Cứ làm như ngoài cuộc đời đã chết hết đàn ông, con trai. Tôi là một kẻ vô công

rời nghề, ưa chui vào rạp chiếu bóng. Và chưa hề được một hip py cái tán tỉnh. Người ta cứ thích bị thanh hóa xã hội. Nhân mẫu tin này, tôi muốn trở lại một mẫu tin của ông thông tin viên ở Quảng Tin đã đăng trên các nhật báo cách đây một tháng. Mẫu tin báo động tuổi trẻ Quảng Tin trên đường phá sản bằng chủ thuyết « yêu cuồng, sống vội » và lấy cuộc tiểu thuyết *Điều ru nước mắt* của Duyên Anh làm kim chỉ nam, coi là đường Đại Cathay làm thần tượng. Tôi sinh trưởng ở tỉnh lỵ. Đời sống ở tỉnh lỵ bình yên. Khi có một chuyện bất bình thường, dù chỉ nhỏ bằng cái móng tay (thí dụ chuyện con dâu đánh mẹ chồng), cả tỉnh đều xôn xao. Có thể, ở Quảng Tin đã xảy ra vụ một cậu học trò yêu một cô học trò, rủ nhau bỏ nhà đi giang hồ vật rỗi cô học trò tỉnh mộng, tự vì vì sợ về bị gia đình hắt hủi. Nhưng ông thông tin viên đã muốn tin của ông hấp dẫn, bèn lôi cả tuổi trẻ Quảng Tin vào một vụ bé nhỏ. Tôi muốn kêu gọi lương tâm nghề nghiệp của ông thông tin viên ấy. Ông chẳng khai thác ngoài sự thật. Mẫu tin của ông có thể làm những người tuổi trẻ Quảng Tin mang cái mặc cảm tội lỗi. Ông lại hơi... ít đọc. Tác giả Duyên Anh đã hối hận vì trót viết *Điều ru nước mắt* và những tiểu thuyết thanh niên phóng đãng. Nhưng *Điều ru nước mắt* làm cái gì có chủ thuyết « yêu cuồng sống vội » ? Mà chỉ những người tuổi trẻ cô đơn, không tìm được đàn anh hướng dẫn, bèn suy tôn du đảng Trần Hưng Đạo trong *Điều ru nước mắt* là thần tượng, bạn tâm thiết, tình yêu thượng và những mẫu du đảng không tưởng. Không hề dính li

Đại Cathay. Có lẽ, tại hãng phim Liên Ảnh quảng cáo cho xôm tụ nên ông đã tưởng *Điều ru nước mắt* viết về Đại Cathay ? Phim đã khác tiểu thuyết. Người ta không nói được nổi cô đơn của những người tuổi trẻ trong tiểu thuyết của Duyên Anh ngoài sự khai thác đấm đá ! Bây giờ, đến lượt thông tin viên Sài Gòn thổi phồng vụ hip py con gái công khai bất kếp trong các rạp chiếu bóng. Biết đâu đây, sẽ chỉ có những vụ hip py con gái bất cóc ông già để... Cứu rỗi xã hội không phải là bị thanh hóa xã hội. Tuổi trẻ đã bị lên án quá nhiều, đừng lên án họ nữa. Nhất là đừng xuyên tạc họ một cách quá đáng. (Ái Nhi).

những người trong cái gọi là hội nhà văn Việt Nam

Cái gọi là Hội Nhà Văn Việt Nam đã làm tổn giấy mực của những cây bút phiếm luận ở đây. Nó được ví như thuốc nhuận tràng khi các cây bút phiếm luận gặp ngày táo bón đề tài. Hội Nhà Văn Việt Nam đã có từ lâu. Nó âm thầm như loài nhện và cũng chỉ có khả năng làm được những cái màng nhện trên trần nhà văn nghệ. Bất thần, ông lang chuyên trị bệnh đau mắt có màng, lông quặm, mắt toét tên là Phạm văn Giảng, bút hiệu Trần Đồng Vọng, tác giả hai ba tập thơ không hay bằng thơ do thi sĩ Xuân tóc đỏ sáng tác để bán thuốc thương hàn, cảm mạo trên xe điện Hà Nội thời văn hào Vũ Trọng Phụng còn son trẻ, làm đảo chính, cướp ấn tín của ông nghị sĩ kiêm tự điền gia Đào Đăng Vỹ và ra tuyên ngôn « Tôi là tân chủ tịch Hội Nhà Văn Việt Nam » ! Cựu chủ tịch Đào Đăng Vỹ tổ chức tân chủ tịch « phi lu » con dẫu, lợi

dụng « Hội ta » đi ăn mày tón, xi măng và thức ăn nuôi heo gà. Văn văn... Tân chủ tịch bèn phản pháo cựu chủ tịch bằng những chuyện bần và bần đáng để cầm phạt. Nhà thơ thường « khi xem hoa nở, khi chờ trăng lên » để dệt những áng thơ bất hủ. Thi sĩ lang ta Trần Đồng Vọng đã không muốn thế. Ông muốn cách mạng... văn chương và cách mạng luôn lối sống của nhà văn, nhà thơ. Nghĩa là, ông muốn các văn hữu, thi hữu trong cái gọi là Hội Nhà Văn Việt Nam biến thành súc vật hết để ăn thức ăn của heo, của gà mà sáng tác những pho thơ tương tự *Ôm vàng thi ca*, những áng văn tương tự *Chiều sóng dội* ! Bạn ngọc nên biết về Hội Nhà Văn Việt Nam. Để khi có bị các ông ấy lên án tuổi trẻ còn biết cách mà đôi phó. Nhấn mạnh : Cựu chủ tịch Hội Nhà Văn Việt Nam là nghị sĩ Đào Đăng Vỹ, tác giả pho tự điền *Pháp Việt Phở Thông* ! (Thiên Sơn)

nghệ sĩ, đời sống riêng và tác phẩm của họ

Cái còn lại của những người làm nghệ thuật là tác phẩm của họ. Của nhà văn là những cuốn sách, họa sĩ là những bức tranh, điêu khắc gia là những bức tượng... Trong tuần qua có những sự kiện cần ghi nhận, đó là cái chết của nghệ sĩ Quách Đàm và việc Phạm Duy bị lên án, nói mạnh hơn bị phanh thây. Bị phanh thây vì dưới cái nhìn từ một phía khác người ta không đồng quan điểm với lối sống, với phẩm cách mà phía khác muốn. Có lẽ điều này nhìn bằng con mắt một người nghệ sĩ nó rất bình thường, nó cần được phản kháng. Nghĩa là giữa văn đề đã có

một vĩ tuyến. Nhưng người ta có thể tin rằng Phạm Duy sẽ không thể bị giết, bởi vì, ngoài sự phán xét quyết liệt dưới cái nhìn đã có sẵn màu sắc, hầu như người ta chưa thể và đang còn phải nghe nhiều bài hát của Phạm Duy đầy những tình tự mà người nghe đòi hỏi. Hơn nữa, người ta có nên hẹp hòi với một nghệ sĩ, có nên bắt người khác phải sống thế này hoặc sống thế nọ? Trường hợp một nghệ sĩ sống như họ muốn, nghệ sĩ ấy sẽ trở thành cái gì? Đó là việc thứ nhất, việc thứ hai là một cái tang cho thơ, việc Quách Đàm vừa từ trần. Khi nghe tin Quách Đàm từ trần tôi xúc động như khi nghe tin Đinh Hùng, Y Uyên từ trần. Nghĩa là tôi biết rằng, lúc đó một người vừa trải qua cuộc đời của mình. Với Quách Đàm là trải qua một đời sống đã làm xúc động những người cùng thời với ông. Thật đáng quý khi đời sống này còn có những người làm đẹp cho đời sống. Quách Đàm đã làm đẹp cho đời sống bằng giọng hát và giọng ngâm của ông. Bằng thơ và bằng nhạc. Bây giờ Quách Đàm nằm xuống, riêng tôi, xin gửi đến ông những thơ và nhạc mà ông đã làm tỏa bay vào đời sống. Qua cái chết của nghệ sĩ Quách Đàm, tôi nghĩ đến trường hợp nhạc sĩ Phạm Duy và tôi nghĩ cái còn lại của những người làm nghệ thuật là tác phẩm của họ. (Nguyễn Mai)

TỪ NGƯỜI TÌNH KHÔNG CHÂN DUNG ĐẾN KẺ GIẾT KHÁI HƯNG

Người tình không chân dung của Giao Chỉ films vừa cáo lỗi, do đó, số báo này chưa có bài điểm phim của đạo diễn tài ba Hoàng Vĩnh Lộc. Phim này đã dự giải Đại Hội Điện Ảnh Á Châu và chiếm nhất với lời phê phán

phim có ý nghĩa nhất. Không hiểu vì lý do gì, ngày trình chiếu phải lùi đến 1-7. Trong khi đó, một số rạp chiếu bóng ở Sài Gòn đã chiếu giới thiệu phim *Trống mái*, phóng tác theo thuyết của Khải Hưng. *Trống mái* không phải là danh tác của cố văn hào Khải Hưng nhưng bày chung trong rừng tiểu thuyết bừa bãi hôm nay, *Trống mái* vẫn là viên ngọc quý. Nhật báo *Độc Lập* số ra thứ hai 14-4 đã hết lời đả kích phim *Trống mái*. Đạo diễn phim này lại là ông Lê Mộng Hoàng, người mà tài năng đã thi thố trong những phim « vĩ đại » như *Chiều kỷ niệm*, *Xin đừng bỏ em* (giết chết ca sĩ Thanh Lan) và *Mãnh lực đồng tiền* ! Nay ông lại dựng cố văn hào Khải Hưng dậy, giết thêm lần nữa. Mới coi qua đoạn phim « a nông », tôi đã lên cơn sốt. Tại sao người ta lại có thể làm bản tác phẩm của người quá cố ? Hãng phim Hương Giang và ông Lê Mộng Hoàng đã âm mưu giết Khải Hưng lần thứ hai. Cô gái mới Hiền, trong phim, được báo *Độc Lập* mô tả như « thứ điểm của Mỹ » — nguyên văn — Người ta đã đem « điểm Mỹ » vào tác phẩm *Trống mái*. Và gọi đó là nghệ thuật thứ bảy Việt Nam hồi sinh ! Đôi khi ta cũng cần thấy cổ đại để nhận rõ những bông hoa. Không có Lê Mộng Hoàng, sao ta phục Hoàng Vĩnh Lộc. Ông Lê Mộng Hoàng, tôi khuyên ông chỉ nên làm những phim như *Chiều kỷ niệm*, *Mãnh lực đồng tiền* và... *Gái tắm hơi* ! Ông không có lương tâm của một người Việt Nam bảo vệ văn học của dân tộc. Nước chúng ta hiếm Khải Hưng quá. Hãy để chúng tôi suy tôn Khải Hưng. Ông chớ nên bôi bẩn lên tác phẩm của Khải Hưng. Bàn ngọc đều là những người ái mộ Khải Hưng, vậy hãy giữ nguyên vẹn sự ái mộ bằng cách đừng đi xem cái gọi là phim *Trống mái*. (Ý Đức)

nhà thanh niên

VŨ THIÊN CHƯƠNG TRÌNH BẦY

nhà thanh niên ra sao

Chúng ta có nhiều thành phố lớn. Sài Gòn, Huế, Cần Thơ, Đà Nẵng. Ở những thành phố này, tập trung nhiều tinh hoa của đất nước, đồng thời, cũng tập trung nhiều tâm hồn phản kháng. Những cuộc vùng lên của tuổi trẻ đều khởi sự từ Sài Gòn, Huế, Cần Thơ. Chính những nơi sinh hoạt ồn ào nhất lại là những nơi mà tuổi trẻ cảm thấy cô đơn nhất. Không ai có thể tưởng tượng nổi nước Việt Nam độc lập, trải qua nhiều cuộc cách mạng, chủ quyền trong tay, xô số kiến thiết quốc gia mỗi tuần một lần và đã tới « cấp bầy » mà thủ đô Việt Nam chỉ có một cái Nhà Thanh Niên được biết tới nhờ hàng chữ đúc bằng xi măng và sơn xanh ! Người Pháp đồ hộ chúng ta, muốn dân ta ngu muội mà còn xây bố thí cho chúng ta mỗi thành phố lớn một cái Nhà Hát Lớn. Người Pháp sợ hãi tuổi trẻ

chúng ta phản kháng đến cái độ phải hướng tuổi trẻ vào con đường thể thao quên lãng. Phong trào Ducouroy đó. Thuốc phiện cuối cùng của thực dân nhằm ru ngủ tuổi trẻ để khỏi vùng dậy đòi độc lập. Riêng các nhà lãnh đạo của chúng ta không sợ tuổi trẻ phản kháng. Cũng được đi. Nhưng để tuổi trẻ vung phí nhiệt tình, để tuổi trẻ nổi loạn phá phách, để tuổi trẻ cho phù thủy chính trị thao túng, để tuổi trẻ quên gốc gác biến dạng thành hip py choai choai, nhà lãnh đạo phải hoàn toàn chịu trách nhiệm với dân tộc và lịch sử.

Vì không sợ sức mạnh của tuổi trẻ nên coi thường sức mạnh ấy. Do đó, tuổi trẻ Việt Nam đã được phó thác cho những ông Tổng trưởng, Tổng giám đốc thanh niên mà tâm hồn của họ chỉ là tâm hồn bang bạnh. Rồi quý vị bang bạnh này lại ủy nhiệm trọng trách hướng dẫn tuổi trẻ cho các ông Trưởng ty, Trưởng chi thanh niên, những ông rất có tài

đạy thể dục, ném tạ, nhảy sào, đu giây, đánh ban hơn là đào tạo một thể hệ tuổi trẻ. Tôi không dám khinh mạn hay nghi ngờ kiến thức của quý vị huấn luyện viên thể dục, thể thao nhưng họ tốt nghiệp ra không phải để dẫn dắt tuổi trẻ. Họ chỉ có trách nhiệm làm lớn các bắp thịt trên thân thể những người thanh niên. Nói cho đúng, họ lo về thể xác người tuổi trẻ Miền Nam của chúng ta mới chỉ có những huấn luyện viên thể dục, thể thao, chưa hề có lãnh tụ tuổi trẻ, Ông Ngô Đình Nhu không bao giờ là lãnh tụ tuổi trẻ dù là tuổi trẻ... Thanh Niên Cộng Hòa. Ông ấy ở xa tuổi trẻ. Thật xa. Ông ấy ở cao hơn chỗ đứng của tuổi trẻ. Thật cao. Người lãnh tụ lý tưởng của tuổi trẻ phải như thế nào, sẽ có dịp tôi nói tới. Bởi không có lãnh tụ nên, ngay tại thủ đô Sài Gòn mười mấy quận, mỗi quận có những một Chi Thanh Niên trông vào thật thể lương, bệ rạc. Ở Sài Gòn còn thế, ở các tỉnh, các quận ra sao? Nghe nói quý vị trưởng ty thanh niên rất kính sợ các vị tỉnh trưởng. Những tâm hồn công chức không thích hợp với vai trò hướng dẫn tuổi trẻ. Bản chất của tuổi trẻ là phản kháng. Phản kháng trong u tối để đòi vinh quang. Phản kháng trong vinh quang để đứng ngẩng trên vinh quang. Người ta không biết nghĩ thế nên cái gọi là Nhà Thanh Niên, như đã trình bày ở số báo trước, chỉ còn là một cái nhà trang trí cho cơ quan thanh niên của chính phủ. Và chắc chắn, trong cuốn *Thành tích chấp chánh* của nội các X hay Y, cơ quan thanh niên sẽ không quên kể lễ... Thành tích của Nhà Thanh Niên!

Nhà Thanh Niên phải được quan

niệm như thế nào, phải được xử dụng ra sao? Tôi không phải là người chỉ huy chức ăn lương của Tổng Nha Thanh Niên nên không có bổn phận nghiên cứu các tổ chức thanh niên trên thế giới như tổ chức thanh niên Phát xít của Hiller, tổ chức thanh niên Kông xô môn của Nga xô xô vân vân... Vì mưu sinh vất vả, tôi không còn thì giờ đọc sách báo. Tôi cũng chưa từng được cái vinh quang xuất ngoại bằng tiền của nhà nước để đi tìm hiểu, học hỏi sự huấn luyện hướng dẫn thanh niên ở các nước tiên tiến. Kiến thức của tôi lại rất hẹp hòi không có chiều sâu nên đóng góp kiến thức của mình vào những vấn đề tuổi trẻ Việt Nam tôi rất sợ. Vậy xin học và những nhà lãnh đạo thanh niên hiểu giúp cho rằng tôi chỉ viết bằng tấm lòng chân thành của tôi, của người đã từng có thuở làm người tuổi trẻ bơ vơ.

Nhà nước vừa khánh thành Trung Tâm Sinh Hoạt Thanh Niên. Ở trụ sở Tổng Hội Sinh Viên cũ, dưới Duy Tân và một ở khu đất thể thao Phan Đình Phùng, dưới Pasteur. Sinh hoạt ra sao? Tôi chưa biết. Nhưng chắc chắn nó không thể thoát khỏi đường lối của Tổng Nha Thanh Niên. Và nó sẽ buồn hiu như ngôi Nhà Thanh Niên mà thôi. Những Nhà Thanh Niên, Trung Tâm Sinh Hoạt Thanh Niên phải giao cho nhân, cho những ai mà tài năng đức độ của họ ít người dám nghi ngờ. Hoặc phải giao cho Hoàng Đạo. Tôi đã nói, bản chất của tuổi trẻ là phản kháng, đối lập. Tuổi trẻ chỉ phục vụ quê hương trong tinh thần độc lập chứ không chịu chi phối bởi chỉ huy của chính quyền. Khi

thực nghiệm đã chứng minh: Những chương trình mùa hè, Chương trình phát triển sinh hoạt học đường (CPS) đã hoàn toàn thất bại vì nhận tài trợ của Mỹ. Khi đã nhận tài trợ của ngoại bang là đã thỏa hiệp chịu bị chi phối công khai hay ngầm ngấm. Và, như thế, chương trình chưa khởi sự đã có phản kháng. Khi chưa có một Chính sách thanh niên thật khó mà bàn về một chi tiết. Nhà Thanh Niên là một chi tiết, là một nốt nhạc trong bản nhạc tuổi trẻ.

Theo tôi, Nhà Thanh Niên phải sinh hoạt thường xuyên như một nhà hàng ca vũ nhạc. Một lãnh tụ Tây phương dạy môn đệ của ông ta một câu bất hủ « Muốn lời nói đi vào tâm hồn người nghe phải làm cho lời nói đi vào tai người nghe đã ». Muốn tuyên truyền cái gì đó mà khiến người nghe mình tuyên truyền phải theo mình, trước hết, phải có nghệ thuật nói sao cho người nghe mình bằng lòng nghe mình. Người nghe mình đừng có bịt tai hoặc bỏ đi. Câu nói của ông lãnh tụ vừa dẫn trên rất đáng suy nghĩ. Ít ra cho sinh hoạt của Nhà Thanh Niên. Muốn thanh niên tới Nhà Thanh Niên, trước hết, phải làm sao để họ tới. Tất nhiên phải quảng cáo, phải tận dụng mọi phương tiện quảng cáo, phải hy sinh tiền bạc quảng cáo, phải biết nghệ thuật quảng cáo để lôi cuốn thanh niên. Đừng bao giờ ngại tiền bạc cho công cuộc đầu tư một thể hệ rường cột của dân tộc. Khi thanh niên tới Nhà Thanh Niên phải làm sao để họ về con tới nữa, tới hoài và rủ bè bạn tới. Đừng sợ lỗ. Lãi rất nhiều. Tôi đã thấy Câu Lạc Bộ của tiểu đoàn Nguyễn Huệ ở Trung Tâm Huấn Luyện Quang Trung do các sinh viên

dự bị sĩ quan tự quản trị và điều hành. Và lãi lớn. Thiên tài và nhân tài đầy rẫy trong hàng lớp những người tuổi trẻ. Chỉ cần một số người có lòng. Là mọi việc xong xuôi. Nhà Thanh Niên ăn lãi thật ít. Lãi ấy không bỏ vào công quỹ hay... tư quỹ. Cũng phải đề phòng nạn tham nhũng chứ bộ. Đó là nói chơi. Người ta còn kỳ vọng vào tuổi trẻ chỉ vì tuổi trẻ lương thiện. Lãi ấy sẽ dùng vào những việc cho tuổi trẻ.

Khi thanh niên đã tới, làm cách nào cầm chân thanh niên? Những gì đang quyến rũ tuổi trẻ thành phố? Tuổi trẻ thành phố ham chuộng những gì? Có bao nhiêu khuynh hướng? Ban quản trị Nhà Thanh Niên phải tìm hiểu. Tại sao không có nhạc trẻ ở Nhà Thanh Niên? Được chứ. Nhưng trước khi nghe nhạc trẻ phải có những nhân vật mà tuổi trẻ ngưỡng mộ về tài năng hay đức độ tâm sự với họ, gửi gắm kỳ vọng ở họ, thoả mãn tự ái của họ. Tại sao ban đêm Nhà Thanh Niên không là một phòng trà với những ca sĩ thần tượng của tuổi trẻ ngợi ca tình yêu thơ mộng, tình yêu quê hương, tình yêu dân tộc thay vì để họ tới những phòng trà đàng điếm ca nhạc ái tình thiếu máu, bệnh hoạn? Tuổi trẻ vốn nghèo. Nghèo mà có thể đến Nhà Thanh Niên nghe nhạc tuyệt vời như đến những phòng trà sang trọng, họ sẽ đến mãi. Và họ sẽ hãnh diện. Bởi vì, chỉ tuổi trẻ mới được đến Nhà Thanh Niên. Bởi vì, có được vào Nhà Thanh Niên mới là tuổi trẻ mà dân tộc trao gởi lịch sử trong tay. Mỗi chủ nhật một cuộc diễn thuyết hữu ích. Một lần hát ca tự do. Hãy hát bài hát của anh. Hãy lên ngâm bài thơ của anh. Hãy lên nói tâm sự của anh. Anh tới Nhà Thanh Niên

nghe Vũ Quốc Thúc nói chuyện kinh tế, Nguyễn Mạnh Côn nói chuyện khoa học giả tưởng, Nguyễn Sa nói chuyện làm thơ, Mai Thảo nói chuyện viết văn, Lê Dân, Hoàng Vĩnh Lộc nói chuyện làm phim, Kiều Oanh, Trần Quang nói chuyện đóng phim, Trần Tấn Quốc nói chuyện làm báo, Phạm Duy nói chuyện làm nhạc vân vân... Nhà Thanh Niên có mấy chiếu phim. Nhà Thanh Niên có sân khấu diễn kịch. Hãy tới Nhà Thanh Niên, anh muốn gì, chúng tôi thỏa mãn anh ngay. Anh thích « nữ hoàng du ca chân đất » Khánh Ly đứng cạnh Trịnh Công Sơn ôm lục huyền cầm ngợi ca tình yêu ? Sẽ có. Có liền. Hãy đến bằng lòng anh và chỉ cần túi anh dính chút tiền cơm.

Một khi tuổi trẻ chỉ đến chỗ của họ. Một khi cỗ ấy quyền rũ được họ. Khi ấy hãy nói về một lý tưởng và muốn họ làm sáng lý tưởng đó.

(11-6-71)

ANH CHÂU

hình ảnh một học trò

Ngày trước, khi đi học, nghĩa là cấp sách đến trường, chấp nhận nỗi khó khăn mà nơi học đường luôn chờ sẵn, học trò chỉ dồn mọi tâm trí vào việc học hành thi cử, chỉ việc học hành mà thôi. Họ khỏi lo nghĩ gì về những thời cuộc bên ngoài vì đó là chuyện của người lớn. Có thể nói học trò thời xưa, đầu óc thật thanh thản vì không lo nghĩ, trí tuệ thật minh mẫn thì việc học hành mới thu được kết quả mỹ mãn.

Người xưa quan niệm rằng đi học là tìm tòi những cái mới lạ mà ta chưa biết đến. Học là thấu thập những cái hay ho, mới lạ đó và để vào trong óc để sau này có việc dùng đến, thật là lý tưởng cao cả nhưng ngày nay học trò đến trường đầu phải để heo đuôi cái lý tưởng của người xưa đã bị hều sai lạc. Chúng ta đến trường là mang danh đi học. Ai học là thâu lượm

những cái hay cái lạ để nhập vào kiến thức nhỏ bé của mình. Đứng lăm nhưng chỉ học được trong tinh thần minh mẫn và một tâm trí tráng kiện. Hiều như thế tâm trí yên tĩnh, thân thể phải khỏe mạnh ngày nay chúng ta có thể dành mọi tâm trí vào sự học không? Chắc chắn không. Tại sao? vì đã biết suy nghĩ đã biết nhận xét những biến chuyển bên ngoài liên quan mật thiết đến đời sống gia đình và đời sống học đường của chúng ta. Xã hội đã bị đất càng bị đất thêm. Những người sinh trong gia đình chắc phải chịu những bậc cha mẹ làm việc vất vả bất kể ngày giờ. Làm việc như vậy làm gì nếu không ngoài việc duy trì sống gia đình.

Từ đó trong lòng người học trò sinh ra những bất mãn. Bất mãn nổi tiếp bất mãn kia đã dính liền học đường. Họ bèn có tư tưởng mới. Học làm gì? Học hành khổ đau xong bằng tú tài ra làm chức hoặc vào lính tráng vài năm bạc sống sao nổi? Thế là chơi, chơi cho thỏa thích. Hãy vào một lớp học để chúng ta để nhận xét hơn. Trong lớp, học trò không lo học hành gì chỉ phá phách mà thôi. Bực tức người sư mới mắng. « Nhỏ mà không học lớn lên làm nghề ngỗng gì? Các nhao nhao: Xuất ngoại Hạ Lào, vô Đại Học Quang Trung, sang Campuchia học. Dù chỉ là vài lời nghịch nhưng nó cũng phản ảnh được cái ý nghĩa của học trò.

Theo quan niệm rằng thi đậu thì nhập ngũ mà thi rớt cũng nhập ngũ. Những kẻ khác thì lại quan niệm đi học, thật nhiều đề có thể ở lại Sài Gòn đừng bị đi lính chứ không phải là để tìm tòi những điều mới lạ muốn ở lại Sài Gòn vài ba năm rồi muốn khởi đi lính nên họ tìm đủ mọi cách để học nhảy. Hãy coi thử hình ảnh của một học sinh chào đón trường này, chân kia đứng trước khác thì học hành cái gì! Thi nghĩ gì đến tinh thần học trò?

trên bục gỗ dưới bàn học

T. T. T.

từ một chỗ ngồi

Liên tiếp hai số Nguyễn Xuân Hoàng đã đóng vai người Tổng giám đốc, người Tổng giám thị trong những ngày hè nói một mình với những bục gỗ và những bàn học, để bắt đầu cho một cuộc đối thoại dài giữa người đứng trên bục gỗ và học trò dưới bàn học. Kỳ này, Tuổi Ngọc cho đăng bài của T.T.T tiếng nói « Từ một chỗ ngồi... » nào đó dưới bàn học. Mong rằng, sau đó T.N. sẽ nhận được những tiếng nói khác, hoặc trên bục gỗ, hoặc dưới bàn học.

Khi tiếng nói của vị giáo sư đứng tại trong khoảng khắc, những tiếng vỗ tay rộn rã. Tôi nghe trái tim xót xa. Có một tình cảm mắt mắt nào đó trào dâng từ trong ý nghĩ. Tự dưng tôi muốn bỏ ra ngoài, ẩn khuất trong một xô vắng...

Cũng một chiếc bục gỗ, một chiếc hàng đen và những hàng ghế dài thẳng tắp mà sao tôi thấy chúng chẳng hề quen dù kề cận mỗi ngày. Chiều nay, buổi học cuối cho một niên khoá, lần đầu tiên trong cuộc đời đi học tôi muốn khóc; tôi muốn gọi đi văng bằng những giọt lệ tiếc nuối chắt chứa tự bao lâu... Bấy giờ, tôi đang ngồi trong lớp học (còn

gì chua chát hơn!) vị giáo sư đang nói những lời già từ tôi nghe lạnh lùng từ trong xương tủy, tựa hồ như khoảng cách giữa người thầy dạy và đám học trò là muôn nghìn cây số đi. Có phải người ta chỉ tiếc những gì êm đẹp thơ mộng đã mất dấu không? Riêng tôi, tôi sẽ hét lên trả lời rằng không. Bởi tôi đang lục lại những kỷ niệm « khó thương » nhất để tạm được vỗ về khi chúng trở về từ dòng sông ký ức. Vì tôi đã sống qua những buổi sáng thần thờ trong sân trường, những buổi chiều đi dong ngơ ngẩn và những buổi tối bàng khuâng nơi bàn học. Chẳng dễ nghĩ gì thêm mà chỉ lắng nghe nỗi xót xa gậm nhấm hồn nhiên qua ngày tháng. Vì tôi nhớ nhung vàng vổ, tiếc cái thời trung học đạo nào, mong đợi đám rong rêu ngược dòng ôm trọn hương xưa mà nói rằng « ngày xưa ơi, đừng bỏ đi nữa... »

Tôi nhớ rõ cảm giác trong ngày cuối của những niên học đạo nào thật gần gũi — Khung cảnh dễ thương, xúc động ngập tràn lên mắt lên môi — dần dò luyện tiếc gửi trao — Đời sống êm ả như những giải mây xanh lơ lững..

Đối diện với cái dễ thương đạo ấy, trước mắt tôi hiện tại trời trong

một bầu không khí nhạt nhẽo, trông rỗng từ ngay trong giọng nói, tiếng cười. Vị giáo sư cũng đang nhìn chúng tôi, đang nói với chúng tôi hay với một khoảng không vô hình? Thầy có biết tôi là ai chẳng? Trời ơi, tôi muốn đứng dậy hét to lên, muốn đập vỡ chiếc micro ngăn cách trên kia ngay lập tức.. Nhưng... tôi đã ngồi im lặng, hàng giờ hàng buổi, nhẩn nhục như những ngày đã qua (và sắp tới?), chịu đựng như một loài ốc hiền lành. Bởi tôi biết tầm tay tôi yếu đuối như chiếc lá khô mỏng manh trong khi đời sống chung quanh có hàng ngàn lá xanh bùng nổ hăng say.

Tôi nghe tiếng nói thầy chậm rãi. Là những lời chúc thi đỗ, những khuyến khích ủi an. Tôi thấy ánh mắt Thầy triu mến ngừng lại từng khắc một trên những mái đầu xanh. Tôi nhìn mái tóc hoa râm, nổi bật một khoảng da đầu hói. Hy vọng, đợi chờ niềm kính yêu mỗi lúc tăng thêm. Nhưng tôi vẫn thấy nghèn nghẹn nơi cổ... Làm sao để Thầy nghe được lời cảm tạ của tôi đối với Thầy đây hở? Rồi chốc nữa, Thầy sẽ đứng dậy khoác vội chiếc áo veste, lạnh lùng, hấp tấp ra về như sau những giờ học từ trước đến giờ.

Nơi vị trí của tôi, tôi có thể nhìn rõ gương mặt người Thầy già dặn. Nhưng còn những chỗ ngồi sau lưng tôi, xa khuất hơn cả vài chục bàn, một đám học trò cô đơn nào biết sóng mắt Thầy nhẩn nhủ những gì, tôi không hề oán trách thầy dù chỉ rất ít oi. Tôi chỉ muốn đả phá những gì đã tạo thành tập quán. Thói quen của một cá nhân bắt nguồn từ tập thể, dù vô tình, cũng vẫn đáng cay cho

những kẻ đến sau buộc lòng cần nhận. Được xây dựng kinh nghiệm trong môi trường « học đường cần biệt » nên Thầy đón tiếp chúng tôi quá hững hờ về hình thức. Tâm trạng tủi thân đến với tôi ngay ngày đầu tiên ngỡ ngàng trước « giảng đường ». Nhưng tháng tiếp nối tôi muốn điên lên được vì ngỡ ngàng sau giấc mơ thần thánh. Một năm học sắp chấm dứt trong mấy vài giây phút nữa ; tôi không thể tin đó là sự thật. Ngán ngùi một tiếng thở dài hay lê thê như cơn mưa phùn xối lạnh ?

Từ ban nãy, khi nghe chuông tay vang dội trong lúc Thầy từ gào đôi mắt tôi mở thật lớn. Một sự ngỡ nhiên khủng khiếp lao xao trong đầu một đau đớn tột cùng loang trong mạch máu. Tất cả đã bị cơn lốc cuốn đi. Hình ảnh những mái đầu cúi thấp rung rung xúc động là của một cái gì xa xôi phải không ? Tôi muốn hỏi những người bạn cùng lớp, quen biết chẳng biết tên, như thế. Tại sao nhiều bờ môi đều rộng mở, những ánh mắt hờ hờ lại có thể xuất hiện ngay trong giờ phút cuối cùng buồn bã như bây giờ này ? Tại sao mọi người cùng với tôi đến thế ? Tại sao và tại sao ? Nhiều câu hỏi mà luôn luôn người ta nói cũng vẫn là tôi, duy nhất.

Tia mắt học trò bay lên và dừng lại trên chùm hoa sứ. Một thoáng hồn thần cô đọng. Tôi chợt ước ao được ngắt những hoa sứ đó, thân ái trao cho nhau như cảnh phượng thắm hệ nhà nao... Thoảng nồng cay vương trên mi mắt. Ơi, nuôi tiếc thật nhiều khi kỷ niệm dạt ngàn xa...

muốn làm chương còm

Năm ni cháu 17 tuổi chẵn. Cháu hỏi cái ni nè. Không biết rằng cháu to béo lắm kia. Dù đã bỏ buổi ăn sáng cháu vẫn béo ơ là béo như thường, làm thế nào để ốm đi bác nhỉ? Buổi chiều nhiều khi cháu uống sữa tươi và bỏ buổi ăn tối. Như thế giữa cơm và sữa tươi, cái nào ít béo hơn bác nhỉ ?

XUÂN
(Sài Gòn)

Nếu trí thông minh và trí nhớ của cháu vẫn bình thường thì «bệnh mập» của cháu không phải do sự náo loạn của các tuyến não thùy (hypophyse) hay tuyến giáp trạng (thyroide). Muốn ốm bớt cháu nên năng vận động, 17 tuổi thì môn thể thao thích hợp nhất của cháu là bơi lội. Còn ăn uống nên ăn ít các thức ăn có đường và mỡ. Sữa tươi có đủ ba loại protide, lipide và glucide, cơm chỉ có amidon thuộc loại glucide mà thôi. Cháu uống nhiều sữa tươi chắc sẽ còn mập nữa.

ăn uống điều độ

Thưa bác sĩ, người cháu có nhiều những mụn đen nhỏ li ti, nặn ra cùi trắng, trông bẩn thỉu lắm, nhất là ở đầu. Làm thế nào để hết và mau mọc ra

lông tơ. Nếu cháu là con trai thì chớ dám làm phiền đến bác sĩ. Khờ nổi cháu lại là con gái mà con gái cứ thích làm đẹp. Cháu tin rằng bác sĩ sẽ trả lời cho cháu trên báo Tuổi Ngọc và trả lời mau nữa kìa.

LÊ THỊ HỒNG BẢO
(Sài Gòn)

Cháu nên ăn uống có điều độ, tránh những thức khó tiêu, cử ăn đồ hộp, đồ chiên xào nhiều mỡ và tiêu, ớt, cà phê. Giữ cho đừng táo bón bằng cách ăn nhiều rau tươi, trái cây, uống thuốc nhuận trường (Ormobyl) ngày 2 viên nếu thấy táo bón. Khi ăn nên nhai và nuốt chậm rãi. Tránh đừng nặn mụn mặt, vì như vậy sẽ có sẹo nhỏ rất xấu. Rửa mặt bằng Phisohex hoặc PH22, lau khô và thoa tước Acnomed. Nén mụn làm độc uống thêm thuốc trụ sinh Vibramycin mỗi ngày 1 viên. Có thể dùng thuốc có kích thích tố nam như Eramalone, Protona viên ngậm. Chúc cháu mau lành bệnh.

hết ham bé nhỏ

Cháu 19 tuổi lẽ ra là « con đàn cháu đống » như cổ nhân đã dạy rồi đó nha. Nhưng mờ cháu oắt tí ghê hờn. Ai cũng bảo cháu chỉ có vẻ 15, 16 tuổi thôi. Nhất là cháu chả bao giờ thấy mình có vẻ mới lớn, đang lớn hay sắp lớn cả. Lúc nào mặt mũi tay chân cháu cũng giống như lúc nào. Lẽ ra, « đến một tuổi nào » thì sẽ phải hồng má hồng môi xanh môi xanh lóc cho có vẻ điệu điệu một chút, có vẻ lớn lớn một chút chứ. Đấng này, cháu thấy cháu bây giờ và cháu « ngày xưa còn bé » giống nhau y hệt. Tự vì cháu chỉ nhỏ con thôi chứ đâu có tí hơn quá đáng. Vậy thì, thưa Bác sĩ, làm thế nào để mau lớn ? Ăn uống ngủ nghỉ thế nào cũng

được, miễn là đừng bắt cháu phải tập thể dục, bởi cháu lười nhất thiên hạ và đừng bắt cháu phải chơi thể thao, bởi cháu yếu sức nhất thiên hạ. T.NHAN (Sàigòn)

Thư cháu viết hay ghê, lại có vẻ thông thái nữa. Những điều cháu thắc mắc, bác đã trả lời cháu Nguyễn Văn Hiền ở trên. Cháu thử chích thêm NRG mỗi tuần lễ 2 phân khối vô thịt. Cần nhất là ăn thịt cá nhiều vào. Nếu cháu lười tập thể thao thì bác có khuyên tập chắc cũng bằng thừa. Tuy nhiên cần phải vận động thân thể vừa phải thì sự tiêu hóa mới được điều hòa chứ. Uống thêm Globiron mỗi ngày 2 lần mỗi lần 1 ống.

MUỐN LÀM HƯNG MẬP

Thưa Bác Sĩ, năm nay cháu 15 tuổi mà nặng 36 kg thì vừa hay thiếu. Cháu ốm yếu xương nhỏ, bây giờ cháu muốn mập và xương lớn ra phải làm sao và uống thuốc gì? Cháu đang nằm mà đứng dậy thì bị xây xẩm mặt mày và nặng đầu. Thưa Bác sĩ tại sao? muốn hết phải chữa trị bằng cách nào. Cảm ơn Bác sĩ.

NGUYỄN VĂN HIỀN
(Gia Định)

Cháu chưa cho biết chiều cao của cháu nên khó mà trả lời 15 tuổi mà nặng 36kg là vừa hay thiếu. Tuy nhiên cứ theo cháu viết trong thư thì cháu thuộc loại ốm yếu rồi. Muốn mập ra, cần phải chú trọng trước hết đến vấn đề dinh dưỡng, thứ yếu mới lo thuốc. Cháu nên ăn uống cho có điều độ, ăn thịt cá tương đối nhiều hơn thường lệ, sống ở những nơi có thoáng khí, vận động thân thể và nghỉ ngơi đầy đủ, giấc ngủ rất cần thiết cho người mập hơn. Đang nằm đứng dậy bị xây xẩm mặt mày có thể do thiếu

máu và sinh tố. Cháu có thể dùng các thứ thuốc sau đây: Gi Erre mỗi ngày 2 lần mỗi lần một muỗng canh. Nicicalcium ngày 2 ống. Chích Biotin zyme ngày 1 ống.

BỆNH KỶ CỤC

Bảo Phương sắp thi, còn hơn tháng nữa thôi. Phương rất mong đồ vật rơi sẽ làm buồn lòng ba mẹ. Ấy thế mà ngặt nỗi, Phương mắc nhiều bệnh kỳ lạ là kỷ cục: Phương thường không chú ý được lâu lời 5 phút vào một sự vật gì, như nghe thầy giảng bài chẳng hay. Còn học bài, Phương rất mau chán chỉ có thể ngồi yên khoảng nửa giờ là hết đi ra lại đi vào. Có ngồi trong quyền vở cả khắc đồng hồ mà Phương cứ nghe rờ rã, mệt mỏi luôn luôn không biết phải bắt đầu học cách nào. Vậy đó là bệnh gì, mong bác sĩ chỉ giúp.

BẢO PHƯƠNG
(Pleiku)

Hãy tập lấy tính tốt là chín chắn gian để học và để nghĩ. Nếu trong một ngày, chịu khó ngồi vào bàn học vào khoảng một thời gian nhất định xa hẳn những tiếng ồn ào, chú tâm vào sự học rồi sau đó thì nghĩ ngơi thoải mái cũng vào những thời khắc nhất định thì có lẽ sẽ đạt được kết quả nhiều hơn.

Có thể tình trạng sức khỏe của em không khá, giấc ngủ sáo trộn, mệt mỏi kinh sợ có thể do trạng thái mất lệ thần kinh bất ổn. Nên uống Covatine mỗi ngày 2 viên. Dùng thêm Encephobol cũng 2 viên. Ban đêm nằm nơi thoáng khí, gối đầu vừa phải. Nên thay đổi gối cao hoặc thấp thế nào để giấc ngủ không bị xáo trộn vì những cơn ác mộng. Ăn uống điều độ, đừng ăn nhiều quá trước khi đi ngủ. Về thuốc bổ uống Cetoglutarat ngày 2 muỗng canh, Globiron ngày 2 ống, uống trước bữa ăn. Chích Docabin, nửa tháng một ống, chích độ 3, 4 lần rồi ngưng.

TÙY BÚT MAI THẢO

NHỮNG CON ĐƯỜNG VIỆT NAM

ĐẤT NƯỚC CHÚNG TA, TRONG CÁI MUÒN VÀN ĐIỆP ĐIỆP CỦA NHỮNG đời sống nhỏ và những thân thể nhỏ, — để riêng chỉ là những phiến lẻ và những tờ rời, nhưng cùng dựng chung một lăng thời gian, là một tổng hợp làm nên Đời Sống Lớn và Thân Thể Lớn — đã có những đời sống và những thân thể dài thắm ấy của những con đường. Tỏa thành nan quạt trên hạ miền quê hương, vẽ thành bàn cờ, mê cung trên địa hình đất nước, từ rất nhỏ và mang linh hồn ngổ, tới rộng xa bát ngát mệnh mông chân biển chôn trời, những con đường Việt Nam, đã có một tiến trình đường và một lịch sử đường toàn vẹn hơn tất cả những đời đường và những kiếp đường thế giới.

Tôi đã nghĩ đến những con đường của hiện tại Việt Nam như vậy. Như những hiện tượng đời sống sinh động, mất và còn, thay hình và đổi dạng, theo một quy luật biện chứng. Tôi đã nhìn thấy những lòng đường của thời chiến và thời bình Việt Nam như vậy. Đường bước cùng thời thế. Đường đi theo đời người. Mỗi dặm biếc là một đánh dấu, mỗi dặm hồng là một chứng tích, ở đó đã biểu hiện đậm thắm và đau đớn rục rờ những dấu chân ta và những khởi hành ta. Nói đến những con đường Việt Nam, nói làm sao hết chuyện của những cột cây số trắng. Kể chuyện những đời đường đất nước, kể làm sao hết tâm sự của sỏi, linh hồn của đá. Đường có máu chảy và có tim đập. Đường có tiếng nói và có sống chết. Những con đường rất già, những con đường thật trẻ, đi từ những bình minh anh đi tới những hoàng hôn tối, đó là những con đường Việt Nam.

HUYỀN THOẠI VỀ ĐƯỜNG PHÁT SINH TỪ CHÍNH CÁI MUÓN VÀN...
muôn mặt của đường. Con đường không chỉ còn là một hình thể, một chiều dài, một diện tích. Định mệnh của lối, hiện hữu của ngã, không chỉ còn gắn đơn là một nơi để đi, một chốn để về. Mà hòa nhập bằng một hòa nhập cùng vào chuyển mình đất nước một đêm kia, dưới một chùm sao báo tin cách mạng, những con đường Việt Nam hai mươi năm nay đã đồng loạt thay giặc, đi ngút ngàn thành ba mươi triệu dấu chân đi. Con đường đã trở thành một ý, một sự. Một hiện tượng và một trạng thái đường. Mỗi lối về đã trở thành một tấm gương soi, thấy mưa bay và giông bão. Mỗi ngã đến đã trở thành một giai đoạn sống, dừng lại thấy quá khứ, đi nữa thấy tương lai, quang sang tả thấy máu chảy, ngó sang hữu thấy lúa xanh, cái trước mặt và cái sau lưng của một đời người, một đầu này, một đầu kia cùng hiện rõ. Những con đường của chúng ta đều vang dậy trong chúng những vang động không cùng như vậy. Chúng là suối róc rách, là sóng ào ào, là biển bao la, là triều dâng dạt. Những con đường đứng lên. Và Sống. Dũng mãnh. Những con đường xuống. Và chết. Tan nát. Đưa tới những chân trời, bằng dặm vàng xe lăn gấp gáp, ruổi tới những xóm làng bằng chân chuyển tấp nập, của tản cư trong đêm, chuyển quân dưới nắng, tiễn biệt lúc sương mù, trùng phùng khi nắng đầy, băng qua những chiến hào, vượt qua những hầm hố, một vĩ tuyến là qua, một mặt khu bỏ lại, từ độc đạo trong rừng, tới xa lộ giữa lúa, nghiêng nghiêng bóng dừa miền Nam, lượn lượn lữ tre miền Bắc, xanh bóng núi từ Nam Quan đường xuống, vàng ánh biển từ Cà Mau đường về, đón cách mạng lên, mời đảo chính tới, những con đường có tim đập và có hơi thở ấy là những con đường Việt Nam, tôi muốn nhớ lại tất cả một lần. Bằng những dấu chân một đời đã gặp.

NHỮNG CON ĐƯỜNG THỨ NHẤT CỦA NGƯỜI CŨNG LÀ CỦA MỘT THỜI thanh bình đã mất, là những lối đi dưới lá, trong cây, nhỏ, yên, lắng đọng và thơ mộng hiền hậu. Đó là những sợi chỉ hồng mùa lượn dịu dàng giữa hai bờ cỏ lòng đất mát thơm như da thịt. Đó là những sợi chỉ biếc thả lượn trong nắng, mỗi buổi sáng mùa xuân mưa phùn lất phất, mỗi buổi trưa mùa hè chấp chới những cánh bướm lang thang. Chiều, hoàng hôn màu tím đến êm như tình nhân. Đêm, cái mái tóc óng ả của con trăng hiền là một mái tóc bằng hữu. Đom đóm bay theo vui tôi ở đó, vui của đầu đời lớn dần với tuổi. Tiếng gà gáy, tiếng chim hót, tiếng rì rào của lá tre múa múa, của trâu bò về, chuông của lúa rơi ngày mùa, của gió trong vườn, của mưa đầu ngõ, tôi đã nghe thì xuống những lòng đường ấu thơ thuở ấy, mỗi con đường là một đàn nhạc, đất dựng âm thanh, đường trong đất là một phím dương cầm, đất trong đường là một phòng vi âm, thu và phát hết những lời ru và những ca khúc sáng tươi trăm nghìn của thôn dã. Chân chim sẽ nhảy trên lối tuổi hồng. Lối đến của ca dao, ngã vào của lục bát, lá trên đầu lợp mái, cỏ hai bờ trải thảm, tôi là con sáo nhỏ ngậm một bóng hồng hàm tiếu bay hồn nhiên trên

đường thơ thơ. Rồi tình linh là chấn động và phá vỡ lớn. Cùng với đất nước, người lớp lớp đứng lên bằng những dấu chân chuyển núi của khởi nghĩa và cách mạng, là sự hiện hình kinh dị, thẳng thốt của những đời đường và những kiếp đường mới.

LỬA TIÊU THỔ CHÁY BÙNG NGỌN ĐỎ. NHỮNG THỊ TRẤN SAN PHẪNG. Những xóm làng mất tích. Và những con đường Việt Nam hồn hậu, từ lối mòn tới nẻo khuất, từ cái quan tới quốc lộ, đã đổi ngược hẳn đi cái ý nghĩa, cái thực thể đường. Hết là một nối liền, lối là một chặt đứt. Thôi là một dẫn tới, ngã là một dứt rời. Khi chiếc ụ đất đầu tiên được đắp lên trong đêm đen đặc, tối tăm thứ nhất của hủy phá toàn diện, trong tiếng thét dậy đất của bạo động khởi sự, còn là tiếng kêu thất đảm của giao thông tử thương và rẫy chết cùng khắp vang lên. Búa chim bồ xướng đầu. Sẻng cuốc cặm trụng tim. Mìn nổ. Bằng những con dốc chênh vênh khóc xướng những cây cầu đổ sập; bằng những khúc quanh chi chít những nhát đâm, lỗ chỗ những vết chém, bằng sắt đường tàu cắm tua tua vào thân thể tan nát như từng chùm lông nhím, bằng chông dựng ngược và bằng bẫy đặt ngầm, là những đời đường lay chân ông ả uyển chuyển của đường bị chặt đứt, là những đời đường thương phế binh. Trí nhớ của tôi, trí nhớ nằm trong những bước chân đã đi qua suốt một thời kỳ lưu động lang thang từ rừng xuống biển, còn nguyên vẹn cái cảnh tượng hồng hoang ấy của những đời đường lâm nạn. Đường là một nghĩa địa. Mỗi cột cây số còn sống sót là một mộ chí màu trắng. Thảm cây nằm dọc. Chướng ngại đứng nghiêng. Trên những chữ chi của bố chữ nhật, trên những khúc quanh của hố hình tròn, bằng biểu ngữ chằng ngang, bằng cổng chào dựng thẳng, những con đường Việt Nam bị cắt gân, tưng sỗ, diễm huyết. Và chết. Tôi đã đi trên những đời đường lâm chung ấy. Nghe sỏi nức nở. Nghe đá quặn quại. Thấy đất hủy thể. Thấy cỏ tan tành. Những bước chân người vì vậy mà cũng đổi khác. Từ một hóa thân tập thể của đường, những huyền thoại bắt đầu. Kể từ hành phải tập cho mình một lối đi mới. Những con đường của chiến thời đã thay đổi hẳn bộ mặt đất nước. Bằng một thay đổi hoàn toàn. Chúng ta đã đi như thế nào từ hai mươi năm nay. Con đường nào là con đường dài thắm nhất. Chân bước về phía tả hay chân đi về phía hữu. Những lên đường đã có, đã mất, đã lỡ và đã lạc. Đi cho chân cứng đá mềm. Đi cho trời yên bể lặng. Hành trang nào và lúc nào là giờ hoàng đạo. Những con đường riêng, kín thầm, nhỏ nhỏ. Những con đường chung, bát ngát mệnh mông. Điều đáng nói và đáng tìm hiểu nhất là những dấu chân của người trên những thân thể và những đời sống ấy như thế nào? Riêng tôi, bước chân đã mỏi, con đường còn dài. Trên một trạm mang tên là hoài nghi, những dặm biếc, những dặm hồng từ lâu không thấy nữa. ■■■■

duyên anh

Áo
Tiểu
Đu

WEN 1971

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trọn gió tình yêu lại
Đứng ngàn trông vời đó tiêu tho

HUY CẬN

Tôi không hiểu tại sao tôi có thể
thở ra cái giọng chán chường một
cách nhanh chóng đến thế. Chắc là
nhờ khúc bánh mì dài, nhờ những
ly nước mía, nhờ những giấc ngủ chấp
chờn trong rạp chiếu bóng Long
Thuận. Sau hết, nhờ rửa mặt bằng
nước máy ở một ngã tư. Ngày xưa
còn bé của tôi đã mất, thực sự mất
rồi*. Tôi chưa lớn hơn, chưa khôn
hơn sau một cuộc tình trên căn gác
số 13 phố Ngô Thời Nhiệm, Hà Nội.
Tôi vẫn chỉ là con mèo mù. Mèo mù
luôn luôn vớ cá rán. Khúc cá rán mới
nhất của con mèo mù Vũ văn Long
là em Ngọc. Như thuở nào, cá rán
của mèo mù là hai em gái Hà Nội.
Không, tôi đã khôn ra chút xíu. Tôi
biết câu đảo theo phương pháp câu
cá của Nguyễn Thịnh. Trương Chi
Vũ văn Long biết dùng khổ nhục kế
để lơn đảo. Giá Nguyễn Thịnh có mặt
ở miền Nam, nó sẽ bái phục tôi.

— Cậu nói gì, tôi không hiểu, cậu
Long.

— Bút hiệu Trương Chi!

— Cậu Trương Chi.

— Xăm xe đạp, người Sài Gòn gọi
là cái ruột xe, và chín là vá ép đó
chị. Em giống cái màn đã rách, cần
vá lại.

Cảm khái, tôi nhại hai câu ca dao:

Áo anh rách chỉ đường tà

Người yêu chưa có, mẹ già ở quê

Bấy giờ, chưa xuất hiện cái « ạc gô » Về quê. Chứ không, tôi đã phết
hai tiếng về quê. Và tôi giả vờ chớp mắt. Chó ngáp phải ruồi mà có tí nước
mắt ứa ra, em Ngọc sẽ cảm động rơi lệ. Thì tôi, tôi bèn nhận mình là em
của thi sĩ Nguyễn Bính, lưu lạc phương Nam. Mẹ già đã ra người thiên cổ,
cha già khuất núi từ khuya. Còn một mình tôi sống nhàn rãng. Minh lối, trời
bỏ làm thi sĩ. Em Ngọc sẽ hỏi thăm cuộc đời thi sĩ của tôi. Tôi thề sẽ quên
những vần thơ bông bẽ của Xuân Diệu. Tôi sẽ chỉ đọc thơ Vũ Hoàng Chương.
Nào là *Lũ chúng tôi lạc loài dăm bầy đừa, Bị quê hương ruộng bỏ giống nói
khinh. Nào là Nhớ thuở chưa có ta đường đi thênh thênh, Kịp tới khi có ta
chông gai mông mênh. Nào là Gối vải mộng phong hầu, Vinh quang đường lối
khép. Thẹn trước thương về sau, Đời lặn trong ngõ hẹp.* Nếu cần, tôi sẽ làm
vài câu thơ hể thương nhớ thì đầy vơi mà nhớ thương thì đầy vơi. Sự
gì nhỉ?

Chị Phượng nghe tôi đọc ca dao phóng tác, tưởng áo tôi rách thật,
thở dài:

— Cậu nghệ sĩ quá đấy mà. Để mai bảo con Ngọc khâu giùm cho.

— Sự cô ấy chê?

— Nó mển cậu lắm.

Vậy thì đêm nay, chờ chị Phượng và em Ngọc ngủ ngon, ngáy pho pho,
tôi sẽ lục hết áo, xé rách hết chỉ đường tà.

Nhưng hơi kẹt ở chỗ cái va ly quần áo của tôi gửi chị Phượng giữ. Tôi
chợt nhớ trong va ly còn có bàn chải, thuốc đánh răng. Và trọn một hôm, hai
hàm răng của tôi đã phản đối bàn chải và thuốc đánh răng. Vội vàng móc
điều *Ruby Queen* mua lẻ, vượt phăng phiu rồi bật que diêm mời thuốc.

— Thưa chị...

— Gì đó cậu Trương Chi?

— Những người hút thuốc lá miệng đều hôi.

— Đâu có, miệng cậu thơm mà...

Òi, nếu người khen miệng tôi thơm là em Ngọc, con bé đang ngồi ở kia,
hóng chuyện, tôi sẽ anh dũng hỏi: « Làm sao em biết miệng anh thơm? ». Em
Ngọc sẽ đáp: « Vì em đã hôn anh! », tôi mới giả đờ ngạc nhiên: « Em
hôn anh hôm nào? », em Ngọc sẽ nũng nịu: « Em hôn anh bây giờ... » Và
em hôn phớt lên môi tôi như Jane Powell mới lớn hôn lên môi người yêu.
Tôi chỉ thích những chiếc hôn nhẹ. Tiếc quá, người khen miệng nghệ sĩ cả
ngày không đánh răng chỉ là chị Phượng.

— Cậu Trương Chi.

— Dạ.

— Cậu không có bà con nào di cư à?

— Không chị ạ! Thi sĩ Nguyễn Bính rời văn sĩ Thanh Nam, văn sĩ Hoàng
Hải Thủy, ngày trước, vào Nam có một mình. Vào mà không muốn ra. Đời

người nghệ sĩ đã ra đi là kẻ như *Lữ bước sang ngang*. Đấy, chị coi, Nguyễn Bình tâm sự *Nhưng mà khuôn gói gió đưa, Lại về Hà nội thì chưa muốn về*.

Tôi hiền ngang nói về Nguyễn Bình, Thanh Nam, Hoàng Hải Thủy. Các làm như mình đang là nghệ sĩ thực thụ. Chị Phượng và em Ngọc đầu tiên tôi chỉ là nghệ sĩ giả định, đang hy vọng là nghệ sĩ nhiệm chức.

— Ít ra, cậu phải có một người bạn chứ ?

— Dạ, có một thằng.

— Cũng nghệ sĩ ?

— Thằng này cả quỳnh, nó thích làm thư ký, tên nó là Đặng Xuân Côn.

Tôi hạ ông bạn vàng Đặng Xuân Côn đo ván ngay. Nhớ nó xuất hiện — nó sắp về Nhà Hát Tây sống với tôi — em Ngọc thấy nó sáng giá hơn tôi (thầy này chắc quá, nó chơi lục huyền cầm Hạ uy di hay không chịu nổi, chép nhạc đẹp, đã học lớp sáng tác với cụ Duyệt ở Âm Nhạc Học Xá gần hồ Thuyền Cuồng, Hà Nội), nghệ sĩ hơn tôi, em mê nó thì tôi bị ra rìa. Nó đo ván với tôi còn đặng nó dầy dấm một cú sái phép :

— Nước Việt Nam ta có bốn triệu thằng thư ký, một triệu tỷ phú, năm triệu cu ly, hai triệu tiến sĩ, cử nhân nhưng chỉ có một trăm nghệ sĩ. Và nghệ sĩ lang thang đói rách vì đời dặt những áng thơ làm ly, viết những pho sách ướm át lại chỉ có dăm ba anh.

— Cậu không nên đi lang thang, cậu Trương Chi.

Chị Phượng ngây thơ quá. Không đi lang thang kiếm việc thì sẽ đói mà và sẽ lên đồn điền Hòn Quắn để gặp con gái ông cai cu ly kết duyên Tân Tấn à ? Khoản tiền cuôm của ông cụ thân sinh cộng với tiền phát mại chiếc xe đạp ở chợ trời Hà Nội gần hết rồi. Trương Chi cõ tích chèo thuyền đi tay, tung lưới cong lưng, đầu giống Trương Chi của ông Văn Cao: *Nghĩ đây ta gõ ván thuyền ta ca trái đất còn riêng ta*. Trái đất của những kẻ thất nghiệp chỉ có giun với dế. Tôi chợt hối hận là tôi đã ba hoa chích chèo qua đây. Nói theo lời dạy của ông thầy Việt văn lớp đệ tam Nguyễn Uyển Diễm, chồng nữ sĩ Mộng Sơn (ông thi sĩ Nguyễn Vỹ nhận nhầm là người yêu của mình ; người ta đã sang ngang, ông vẫn viết văn diễn tả tình hờ và đề tặng om sòm khiến giáo sư Nguyễn Uyển Diễm cáu sừng, lời bài *Sương rơi* ra lời hước với học trò) thì tôi đã nhập đề bài luận rất hoa hòe hoa sới. Thầy Nguyễn Uyển Diễm, chủ trương nhà xuất bản *Vỡ Đất*, đã giới thiệu *Trại Tân Bồi* của Hoàng Công Khanh, thí dụ một câu nhập đề hoa hòe hoa sới cho mỗi bài luận có chủ đề « vay tiền » như sau :

— « Sáng sớm hôm nay tôi ra đi. Tôi đi trên con đê Yên Phụ, hơi gió lạnh từ mặt sông thổi lên và bầu trời những vì sao còn lấp lánh. Tôi đi đến nhà anh — Mấy câu này nói rất lớn và bay bướm, đến câu cuối, ghé sát tai người bạn, nói khẽ — Anh cho tôi vay vài trăm ! »

Thầy Uyển Diễm nói :

— « Tại sao không nói ngay là vợ tôi đau nặng, con tôi đói sữa, anh cho tôi vay tí tiền còm ? »

Tại sao tôi không nói thật tôi sắp đói rách ? Tại sao tôi bày đặt chuyện nghệ sĩ, gừng sĩ, tở sĩ, hành sĩ để sửa soạn gặp rắc rối ? Có lẽ, bởi tôi mơ mộng, bởi tôi muốn làm nghệ sĩ. Tại sao tôi muốn làm nghệ sĩ ? Có lẽ, bởi thằng bạn cũ Nguyễn Thịnh đã tiếp máu nghệ sĩ của nó cho tôi, bởi tôi học hành lem nhem, chẳng biết bấu víu vào nghề ngỗng gì để có tí tiếng tăm, để các em gái văn nghệ cảm phục và để to lời hô hoán « Tôi làm văn học nghệ thuật » ! Thỉnh thoảng, được một vài tờ báo phỏng vấn, tôi sẽ huênh hoang: « Thừa bạn, sự nghiệp văn học của tôi gồm có những bài thơ đã đăng trên nhật báo *Tiếng Chuông* và dăm cuốn sách toán học lớp tư sắp xuất bản » ! Hách chán. Hách hơn mấy chiếc răng vàng và vài câu vọng cổ của ông cụ thân sinh ra tôi.

— Cậu Trương Chi !

— Dạ.

— Cậu nghe lời chị nói không ?

Chị Phượng đã xưng « chị » với tôi. Tôi đưa tay bóp trán :

— Thừa chị, xin chị để em suy nghĩ.

— Cậu suy nghĩ gì nữa ? Chị coi cậu như em chị. Chị sắp đi dạy học rồi, có thể lo cho cậu. Cần gì lang thang, cậu cứ ở đây mà sáng tác văn nghệ.

Sáng tác văn nghệ à ? Nguy quá. Tôi sẽ sáng tác cái gì, biết cái gì mà sáng tác. Tôi trót nói phét, bây giờ kẹt cứng. Muối Nhà Hát Tây xúm vào đốt tôi. Tôi không thêm đuôi. Tôi đang bối rối. Chắc tôi phải rút khỏi xã hội Nhà Hát Tây.

— Thừa chị...

— Cậu đừng nghĩ vẩn vơ.

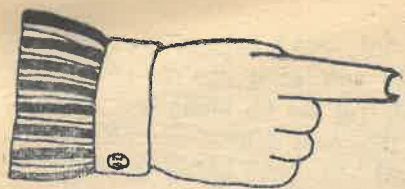
— Người nghệ sĩ cần tự lập. Vả chẳng, thừa chị, sáng tác văn nghệ khó vô cùng. Người nghệ sĩ cầm bút viết văn mà không gặp cảm hứng, tức « yên sĩ phi lý thuần » cứ hi hục viết thật chẳng khác chi ông già khuôn tảng đá trong cuốn *Quốc văn giáo khoa thư* lớp dự bị.

— Tim cảm hứng lâu không ?

— Hàng năm. Có khi hàng đời. Viết văn xuất bản bừa bãi như thiên hạ mới tí tuổi đầu đã là tác giả ba mươi mấy cuốn sách thì văn đó vất đi. Em nghĩ, một là đi làm cu ly đồn điền, hai là cả đời chỉ cần một cái truyện ngắn.

* Ngày xưa còn bé là một truyện dài chưa có đoạn kết của Duyệt Anh. Bản bản quyền xuất bản một lần cho Đời Mới, bị ông này in lậu nhiều lần. Về sau, tức quá, tác giả bán đứt bản quyền này cho nhà sách Khai Trí cùng với *Mây Mùa Thu*, *Hoa Thiên Lý* để lấy tiền trả nợ làm báo. Đời Mới còn in lậu thêm một lần khi bản quyền Ngày xưa còn bé và *Mây mùa thu* đã thuộc về Khai Trí. Khai Trí đã tái bản ba cuốn cùng một lượt và không tặng tác giả lấy một cuốn. Đó là tối xử thế rất đẹp của nhà sách Khai Trí.

(Còn tiếp)

pho tượng lớn như thế giới

Tượng Thần Tự Do ngang nhiên đứng tại hải cảng Nữ Ước, mặt nhìn ra Thái Bình Dương, lưng quay về nước Mỹ. Tượng Thần Tự Do ở Hải cảng Nữ Ước, nổi tiếng là pho tượng lớn nhất thế giới.

Pho tượng này, tuy được dựng tại Nữ Ước thuộc lãnh thổ Hoa Kỳ nhưng lại không do chính người Hoa Kỳ tạc tượng. Người tạc Tượng Thần Tự Do là một nhà điêu khắc sinh trưởng tại vùng Alsace thuộc miền Đông Bắc nước Pháp tên là Fredrick Augustus Bartholdi. Nói về nguồn gốc thì cái tên Fredrick Augustus Bartholdi cũng không thuần túy Pháp quốc mà có lẽ là người có gốc tích Ý Đại Lợi gia nhập quốc tịch Pháp. Đến đây, bạn đã biết danh tính của người tạc tượng. Nhưng bạn có biết, ai là người đứng ra làm mẫu cho nhà điêu khắc Fredrick Augustus Bartholdi tô vẽ pho tượng này không? Xin trả lời bạn người mẫu Tượng Thần Tự Do không ai xa lạ hơn là chính thân mẫu của tác giả, bà Charlotte Beysser Bartholdi. Được mẹ đứng làm người mẫu, mới đầu điêu khắc gia Fredrick Augustus Bartholdi chỉ nặn một pho tượng mẫu cao 3 mét. Từ pho tượng mẫu này điêu khắc gia Fredrick Augustus Bartholdi nặn tiếp pho tượng mẫu thứ hai cao gấp 3 lần rưỡi pho tượng mẫu thứ nhất. Từ pho tượng mẫu thứ hai này, Tượng Thần Tự Do mới được chính thức xây dựng. Nhưng có một điều bạn cần

nhớ là người có công tạo ra hình tượng Tượng Thần Tự Do không phải là người đã xây dựng Tượng Thần Tự Do to lớn hiện đang đứng tại hải cảng Nữ Ước. Nói cách khác ông Fredrick Augustus Bartholdi chỉ uốn nắn 2 pho tượng mẫu, còn người đắp lên Tượng Thần Tự Do là một kiến trúc sư danh tiếng khác ông Gustave Eiffel. Cần nói thêm cho các bạn rõ, ông Gustave Eiffel cũng là người đã kiến thiết tháp Eiffel ở Ba Lê. Tháp Eiffel là 1 trong số 7 kỳ quan của thế giới.

Tượng Thần Tự Do chính thức được ông Gustave Eiffel xây đắp năm 1874 và hoàn tất năm 1883 tại Pháp. Tượng được chuyển từ Pháp qua Mỹ ngày 4-7-1884 để được dựng lên tại hải cảng Nữ Ước.

Sau đây là khuôn khổ và kích thước Tượng Thần Tự Do :

— Bề cao từ chân tượng đến đầu ngọn đuốc là 46 mét.

— Bề cao từ chân đế tượng đến đầu ngọn đuốc là 93 mét,

— Cánh tay mặt cầm đuốc dài 13 mét.

— Ngón tay trở của bàn tay mặt dài 2 mét 50.

— Móng tay của ngón tay trở dài 0 mét 35.

— Lòng ngực đo được 25 mét.

— Toàn thân tượng cân nặng 225.000 kí lô.

— Tượng Thần Tự Do trị giá 600.000 Mỹ kim theo giá tiền đương thời

truyện dài VŨ MỘNG LONG

Và lên bục thầy giáo hành nghề. Nửa tiếng sau, bọn thằng Phong đến. Chúng vào lớp như vào rạp biểu bóng. Ngựa chứng đầu đàn nhe răng cười, hást đầu trêu tôi :

— Đem qua có rút không?

Nó giả dò :

— Chút quên, đem qua giáo sư ở phòng ngủ. Mê ly hả?

Tôi nói :

— Anh nên vào chỗ nếu anh muốn học. Con đường anh hy vọng đi tới còn xa lắm. Thế nào chúng ta cũng có lần gặp nhau và giúp đỡ lẫn nhau.

Nó vất mẫu thuốc lá, dùng để giầy dẫm nát :

— Tôi sẽ nhập ngũ, ra trận. Ông được biệt phái làm thầy thiên hạ, gặp nhau thế quái nào nhỉ?

Tôi nói :

— Tôi không trốn lính. Tôi không hèn nhát. Anh Phong, Nguyễn văn Phong, anh nhớ giùm tôi điều đó. Tôi chưa bao giờ can đảm nhưng sẽ không thể hèn nhát.

Nó bấu môi :

— Ngon dữ !

Tôi nói :

— Tôi chỉ có một mình, không vợ con để phải có trách nhiệm, không bố mẹ để phải phụng dưỡng. Tôi cần gì chạy chọt, xin xỏ trốn lính. Tôi đã là

lính. Anh Phong không biết tin giáo sư Trần Châu Hồ tình nguyện không phép suốt chín tuần thụ huấn quân sự à ?

Ngựa chứng đầu đàn móc túi rút điếu thuốc đầu lọc. Nó cắn chặt cái đầu lọc và cười khẩy :

— Cuối cùng, các anh vẫn được biệt phái làm thầy. Các anh trình điếu khéo lắm. Thôi, giảng bài đi, cha nội ! À khoan đã...

Nó bước nhanh lên bắng, xoay mạnh. Phong nhích lại. Nó nói :

— Thăng Lành hôm qua bị té xe.

Rồi về chỗ. Khi tôi giảng bài, ngựa chứng ngồi hút thuốc. Hút thuốc chán, nó lôi cái máy thu thanh transistor bỏ túi đặt trên bàn, mở nhạc. Tôi kiên nhẫn chịu đựng. Gần hết giờ, ngựa chứng bỏ ra ngoài. Chúng nó ra như chúng nó vào. Tôi hỏi học trò :

— Các em có hiểu những lời tôi giảng không ?

Im lặng. Tôi nói :

— Đừng sợ bị phá. Mỗi chủ nhật, tôi sẽ dạy các em để các em khỏi bị trượt oan uổng. Vài hôm nữa, tôi xin một căn phòng ở trường. Tôi sẽ ăn ở luôn trong trường. Em nào kém bất cứ một môn gì, tôi tôi kèm giúp.

Nguyễn Văn Lành đứng lên :

— Thưa thầy, thầy không dạy ở trường tư sao ?

Tôi đáp :

— Không.

Nó hỏi tiếp :

— Chúa nhật, thầy cần nghỉ ngơi, giải trí chứ ?

Tôi nói :

— Tôi giải trí với các em. Các em sẽ đậu hết, sẽ được hoãn dịch theo đuổi sự học tới bậc đại học. Mà Lành...

— Dạ.

— Coi chừng kéo bị té xe.

— Em không sợ té xe, thưa thầy. Chúng em không giống chúng nó.

— Một người không muốn giống những người khác, chắc chắn, người ấy chỉ gặp những hàm oan và thù hận.

Tôi vẫy tay :

— Lành ngồi xuống.

Đôi mắt trò Lành ngầu đỏ. Nó nhìn tôi không chớp. Và, bất thần, nó đưa tay lên trán lột miếng băng keo. Vết thương còn non, ứa máu đỏ. Lành nói :

— Thưa thầy, em biết chuyện ông Carnot.

Bây giờ nó mới chịu ngồi xuống, dùng ống tay áo sơ mi trắng thấm máu đỏ đang bắt giòng từ từ chảy trên má nó. Tôi muốn khóc. Tôi muốn khóc. Quả thật, tôi muốn khóc. Con đường tỉnh lộ miền Tây chỉ có vài cọng rác. Và tàu ngựa của chúng ta chỉ có vài con ngựa chứng. Tôi nói thật nhỏ nhưng cả lớp đều nghe rõ :

— Các em cho tôi một vinh dự quá lớn. Chẳng biết tôi có bảo vệ nổi cái vinh dự đó.

Một cậu học trò đứng dậy :

— Thầy không giống các giáo sư trẻ đã dạy ở trường này.

Tôi nói :

— Các em chưa thức khuya làm sao biết đêm dài.

Cậu học trò khoanh tay :

— Em sẽ thức khuya với thầy.

Giờ dạy của tôi chấm dứt. Tôi không muốn rời khỏi lớp. Tôi muốn ở lại đây, gặp hoài học trò của tôi, nói với họ những gì tôi biết, tôi nghĩ về cuộc đời. Tôi muốn họ là học trò lớp ba. Và tôi là ông thầy tiểu học. Tôi muốn có ngọn roi mây máng trên tường. Tôi muốn có câu « tiên học lễ hậu học văn » treo cạnh ngọn roi mây. Tôi muốn được đập thước kẻ kêu ròn đây quyền uy xuống mặt bàn thầy giáo. Không có những thứ đó ở các lớp trung học. Nhất là các lớp trung học đệ nhị cấp. Ông thầy khi đã được gọi là giáo sư để phân biệt với giáo viên và học trò thích nhận mình là học sinh để chứng tỏ mình đã hết thời tiểu học thì cả thầy lẫn trò đều xa nhau. Học trò nghĩ rằng, qua cửa ải tú tài, học vài năm đại học là đã bằng thầy. Nếu học nữa, sẽ vượt thầy vì thầy đã định cư kiến thức một chỗ. Thầy nghĩ rằng, qua cửa ải tú tài, trò sẽ không thêm nhớ thầy. Vậy thì có gì để nói với nhau hơn là bài giảng đã ghi sẵn trong chương trình của Bộ Giáo Dục. Ông thầy quên mất học trò của mình đang là tuổi trẻ. Và học trò quên mất ông thầy còn là người hướng đạo cho họ, một mai, họ bước xuống cuộc đời. Những con ngựa chứng sẽ dẫn dắt cả bầy ngựa ngoan rời bỏ tàu ngựa nếu người chủ tàu ngựa buông xuôi trách nhiệm. Tôi hiểu chỉ có tâm hồn một ông thầy tiểu học già mới cảm hóa nổi những con ngựa chứng trong sân trường. Bằng kiên nhẫn. Bằng độ lượng. Bằng đức độ và cuộc sống đạm bạc. Tôi nhớ ông nội tôi, ông đồ nghèo khổ hành nghề giữa một hoàng hôn của Nho học, giữa thời buổi mười người đi học, chín người thôi. Thế mà ông tôi đã can đảm đi hết cuộc đời một thầy đồ. Tại sao tôi lại hèn nhát ? Không, tôi nhất định dạy hết niên học ở đây.

Vì trò Nguyễn Văn Lành đã thương tôi đến nỗi phải đổ máu và nước mắt. Nó biết chuyện ông Carnot. Tôi cũng biết chuyện thầy Hoàng Cơ Nghị.

— ANH THU XẾP CHO TÔI MỘT CĂN PHÒNG NHỎ Ở TRƯỜNG, cạnh nhà ông tùy phái. Tôi muốn ăn ngủ ngay trong trường tiện.

— Đến nhà moa đi. Còn một căn phòng trên gác, lý tưởng lắm.

— Tôi muốn ở trong trường.

— Vấn đề an ninh à?

— Không.

Tôi trả lời ông hiệu trưởng và bày tỏ luôn sự khó chịu của tôi:

— Tại sao anh lại coi những học trò bất bình thường như kẻ thù ở phòng?

Ông hiệu trưởng cười xòa:

— Toa bướng lắm, Định. Moa biết bọn thằng Phong đã hăm dọa toa. Tôi nói:

— Tôi thách thức chúng nó thì đúng hơn.

Ông hiệu trưởng nhún vai:

— Phải áp dụng câu «tránh voi chẳng hồ mặt nào», Định! Tôi đừng tự ái vật. Bọn thằng Phong đã đón đánh mấy ông giáo sư trẻ dám thách thức chúng.

Tôi không dẫn được sự tức giận:

— Họ đáng bị khinh bỉ bởi họ không phải là thầy giáo dù họ tốt nghiệp ở trường dạy làm thầy giáo. Thằng Phong miệt thị tôi bằng cách đem mấy ông giáo sư trẻ đã đến nhà nó đánh phé với nó ra khỏi khoang. Ở lớp khác, học trò đòi tôi kể chuyện ăn chơi ở Sài Gòn và họ xem báo Playboy vì các thầy trẻ đã làm như thế trước khi tôi. Tôi không biết những chuyện đó, chuyện đề tiện của thầy mà chỉ biết sự đề phòng những đứa học trò mất nết. Thầy đang điếm, trò du dương, có lẽ là. Anh muốn đuổi tôi khỏi đây cứ việc đuổi nếu tôi đã nhục mạ anh.

Ông hiệu trưởng lắc đầu:

— Định, toa đừng nghĩ thế. Moa quý toa. Toa làm moa suy nghĩ.

Tôi hỏi:

— Anh suy nghĩ gì?

Ông hiệu trưởng trầm ngâm giây lát, rồi đáp:

— Toa đã khích lệ moa. Đến một tuổi nào đó, con người đâm ra ù lý và an phận và hèn nhát chỉ vì sợ bị xê dịch. Moa ở đây khá lâu, muốn yên thân. Moa không khốn nạn như thằng hiệu trưởng đã đánh toa vắng đi nhưng không dám can đảm như toa. Toa còn trẻ.

HẠ PHÚC TRÂM trong sân trường đồng khánh

Phượng đã rơi đầy dưới gót chân
Chân vui nên phượng cũng reo mừng
Ta nghe trong thoáng hương vừa lờ
Tiếng bé cười hay tiếng chuông
ngán.

Gió ở đời dòng mang phấn hoa
Hoa thơm nên rụng xuống hiên nhà
Mắt môi tròn mộng khi lần cuối
Bè liễn ai về như tiễn ta

Có lúc trời xanh bên giọt mưa
Mưa trong mắt bé hạt sương thừa
Ta đâu biết trước giờ mây đỏ
Nở một rừng bóng trắng giữa trưa
Bè cũng theo về với cỗ xe
Tóc bay theo với ngọn nắng hè
Nên cứ ngỡ hồn là chiếc lá
Đã thật xa rời dưới đáy khe

Ta sẽ chia cho bé chút tình
Cùng cây cỏ lạ chút bình yên
Đề mai nhớ lại sân trường cũ
Bè thấy mình qua bóng chim quỳên.

THẾ LUÂN

một chút thơ

Tặng Ái Hiếu

Xin em một nửa nụ cười thôi
Một chút màu xanh thương nhớ ai
Anh tô đậm nét vào trang vở
Đợi gió thu về sẽ thoảng phai

Làm sao phải nhắc đến mùa thu
Khi tay nắn nót một bài thơ?
Xin em đừng hỏi làm sao nhé
Vì tiếng em cười nghe rất xa

Có một lần đưa em đến trường
Áo em bông trắng màu báng khuâng
Em thả hồn nhiên vào cửa lớp
Có biết sân trường đã nhớ nhưng?

Hình như gió đùa trên tóc em
Làm sao gió chả chịu ngồi im?
Gió chả nghe lời thơ bông giặt
Trang vở hôm qua rải trắng thềm

Em vẫn về ngang từng buổi trưa
Nắng đã tô hồng một chút thơ
Mắt đã xiêu đi vành nón nhỏ
Em có nghe gì sau thoáng mơ?

Anh nhớ em sinh vào tháng ba
Khi trời Đalat bắt đầu mưa
Hôm nay cuối tháng năm rồi đó
Trời đã mưa nhiều, em biết chưa?

VŨ HOÀNG

tiến thu

Kéo chân đắp ngọn tình sâu
Lá vàng thổi rụng thu đầu còn về
Đưa thuyền qua khỏi bến mê
Trên sông có quạnh buồn tẻ tái lòng
Từ ta trở lại thông dong
Kiếp con chim lạc nhìn song cửa sầu

VŨ
MỘNG
LÔNG

(Còn tiếp)

SỨC KHOẺ LÀ VÀNG

Thì hồng tú tài năm ngoái, sau kỳ thi em bị bệnh lao phổi ở thời kỳ thứ I. Em cảm thấy tủi nhục và buồn nhiều (vì bài thi không lấy làm khó lắm với sức học của em). Em chỉ đem đến buồn phiền và làm mất niềm tin nơi ba. Bây giờ em đang ở trong thời kỳ dưỡng bệnh? Chị xem em nên làm gì bây giờ. Có nên học lại hay là lo chữa hết bệnh hả chị? Chị giúp em chị nhé, chứ không em cứ thối mắc lo nghĩ vẩn vơ vì cảm thấy mình vô dụng quá.

THỤY UYÊN
(Qui Nhơn)

Em nên nghỉ học trị bệnh đi. Vì bệnh hoạn nên em thi hồng chữ có phải vì em lười biếng đâu. Ba em sẽ thương em hơn. Chắc chắn thế. Em đừng nghĩ đã làm ba em mất niềm tin, cũng đừng tự cảm thấy tủi nhục mà bệnh nặng thêm. Bệnh lao không còn là bệnh hết thuốc chữa. Chỉ cần tĩnh dưỡng, thuốc thang và không suy nghĩ vẩn vơ một thời gian, em sẽ lành mạnh. Nếu em cố làm ba em vui, học để thi lấy đậu, em (nói đồ xương sống) chết thì ba em sẽ đau khổ hơn. Nên nghe chị. Sức khoẻ trước hết, em nhé!

QUÀ CƯỜI

Hương có một nhỏ bạn thân ghê lắm, hẳn chỉ mới có 18 tuổi thôi nhưng sắp sửa bị người ta bắt cóc. Ngày cưới của nó dĩ nhiên Hương sẽ tặng quà vậy nhờ Ngọc vấn kế cho Hương một món quà nào thật lý nghĩa, nhưng vẫn có vẻ « ó mai » một tý.

HƯƠNG
(Sài Gòn)

Chỉ có mỗi món quà ý nghĩa nhất và hợp với túi tiền « ó mai »

thời buổi kiệm ước song hành thì là (đừng bảo Ngọc Thân Ái quảng cáo sách của chủ nhiệm đây nhé) là quán sách Tuổi Ngọc số 75, lầu Crystal Palace đường Công Lý Nguyễn Trung Trực, Sài Gòn, mua cuốn NHÀ TÔI của Duyên Anh là đặc biệt rồi đem tới hiệu đóng sách đóng bìa da gáy vàng mà tặng em làm quà cười. Tưởng không quà nào lý tưởng hơn.

ĐỀ TƯƠNG NHỚ MÙI HƯƠNG

Em chẳng thích gì « hẳn » cả, mà « hẳn » cứ viết thư lải nhải em hoài, và giới thiệu ngàem cùng bạn « em là bé của hẳn ». Thế thì sao để chứng tỏ cho « hẳn » và người biết, đối với em « hẳn » chỉ là cái chi chi hết, và nhất là chị cách hạ hẳn thật đau để trả thù nói bậy.

THỤY NGUYỄN
(Qui Nhơn)

Cứ đề cho hẳn tưởng thế bởi em là hoa. Phải đề hẳn tự do Bình ngàn trông với áo tiêu thư chữ Bình Tình yêu không thể dấu điểm được

ai, khỏi cần em chứng tỏ với hẳn hay với mọi người là « hẳn chẳng là cái chi hết », mọi người sẽ biết rằng em và hẳn có gì với nhau (Chị dùng chữ của Nguyễn Bình đây). Em đừng nghĩ cách « hạ hẳn thật đau ». Là hoa em phải có hương. Hãy đề hẳn tưởng nhớ mùi hương khi hẳn tìm về kỷ niệm, em nhé!

BỆNH KHÓ TÍNH

Những người quanh em, ai cũng nói em khó tính. Nào hay chọn lựa màu áo, phải một màu và nhạt. Nào đọc sách khó khăn chuyện tác giả cùng tác phẩm. Nào... đủ thứ. Nói chung, họ đều nói em khó về mọi phương diện. Làm sao chữa cho em hết khó hả, chị L.T.

(Gò Công)

Em có thấy khó chịu với em không? Nếu không thì cần gì chữa bệnh khó tính. Vả lại, tính nết của mình do trời tạo ra. Sự khó tính của mình không làm hại thì... mặc nó. Ca dao Việt Nam có mấy câu như sau: Ở rộng người cười ở hẹp người chê. Cao chê ngồng, thấp chê lùn, Béo chê béo trọc béo tròn, Gầy chê xương sống xương sườn lòi ra... Làm thế nào để vừa lòng tất cả mọi người hở, em?

HÃY DỄ THƯƠNG HƠN

Em có một cô bạn cùng lớp. Tính cô ta ích kỷ và ghen tỵ lắm. Cô ta ghen tỵ, thù ghét em vô cùng. Nói xấu em đủ điều, em làm gì hơn cô ta tức tối ra mặt. Khổ nỗi, cô ta lại có tài nói xấu lắm chị ạ. Nhiều bạn bè ác cảm với em vì hình ảnh mà cô ấy vẽ với ra. Bực ghê chị ạ; Em cố dễ thương với mọi người mà phần đông bạn bè vẫn ác cảm với em vì cô ấy. Cô ta bề ngoài khá xinh, chị ạ. Làm sao để cô ta chấm dứt cái trò lố bịch ấy, chị Ngọc hở?

KHANH HƯƠNG

(Sài Gòn)

Hãy dễ thương hơn với mọi người, em nhé! Rồi mọi người sẽ hiểu chuyện, sẽ thương em. Dễ thương luôn cả với « cô bạn cùng lớp » mà em ghét nữa. Làm theo lời Phật dạy: « Lấy đức báo oán oán ấy tiêu tan ». Em chinh phục được « cô ấy » là sẽ chinh phục được mọi người. Ngoài cuộc đời còn đầy rẫy những cay đắng, những hàm oan chưa sót. Ở cuộc đời (không phải ở sân trường đâu đấy), nếu em làm cùng một nghề mà em xuất sắc, tài ba, em sẽ bị đồng nghiệp của em vu khống, đặt đủ mọi chuyện xấu xa về em. Và khi đó, em chỉ còn giải tỏa nỗi oan khiên bằng việc làm của em.

MÙA THU CON GÁI

Quên những ưu phiền trong bài vở nhưng một lúc nào đó thoáng dừng để nghe buồn buồn, những lần rồi thêm rồi muốn vỡ bung cả đầu. Và hằng giờ ngồi đó không một ý nghĩ. Sao kỳ vậy, giúp em được bình thường chị Ngọc?

VÕ NHIÊN
(Tây Ninh)

Em muốn quên đi những ưu phiền nhưng cái gì đã làm em ưu phiền? Cái gì đó có phải là trận gió lạ mà Huy Cận gọi là *Trận gió tình yêu* đã thổi nhẹ vào tâm hồn em? Nếu không phải thì ưu phiền của em là do sự chuyển mùa của tuổi. Từ hạ sang thu đột nhiên có những ngày thật khó chịu. Rồi mùa thu dịu hiền óng ả. Có gái (hay cậu trai) mới vừa lớn của chị, cô sắp là mùa thu con gái đấy. Cô sẽ tự nhiên bình thường.

VIẾT MỘT CÂU HỎI TRÊN MỘT MẶT GIẤY GỬI VỀ CHO:

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai.

BÌNH HỒNG CHONG DUNG

một thoáng sương mù

Như một loài én ngủ hết mùa đông rét mướt tôi chợt choàng tỉnh dậy, ngo ngác nhìn hàng cây xanh lá xôn xao đầu đó, đong đầy nỗi muộn phiền trên chòm cây cao ngút mắt. Buổi chiều giờ physique tôi nhìn qua khung cửa kính, nơi đó, những sợi nắng còn sót lại, chói lóa, tôi hơi nhăn mặt để tia nắng sắp lặn tàn chiếu vào đôi mắt một lần nữa, lòng nao nao kỳ lạ. Cây phượng vàng rủ xuống những chùm hoa rực rỡ, chia vài cành thật thấp vào hành lang lớp học. Và mỗi giờ ra chơi, tôi vói tay bẻ một cành hoa mong manh màu vàng hoàng hậu, nâng nhẹ trong lòng bàn tay, bâng khuâng. Có phải mùa hạ đã hiện dần vào khung cửa lớp học rồi chăng? Sân trường sau mùa tháng ba thay lá giờ xanh mướt, một thứ xanh non êm ả để

người ta nhìn lên đỉnh cây xanh mà hy vọng. Hình như trong tôi có gì tiếc nuối không thể bù đắp được chiếc bảng đá trước cửa lớp ngày xưa nay đã có người đến chiếm — bởi tôi không có quyền ngồi lại đó nữa, phải nhường lại cho các cô bé bằng tuổi tôi năm ngoài, tóc cột đuôi, tiếng cười ròn rã bên thềm. Tôi tần ngần nhìn lại khoảng thời gian gần gũi trong ký ức, nhưng đã vụn vặt xa thẳm thẳm. Ai đã nói «Thời gian là một con sông, nó đi không trở về nguồn», bởi tôi không trở về làm con bé 3è tay ôm cái mảnh bằng Brevet đầu đời, với tiếng giầy, tiếng gấuo lao xao từng phiến trên con đường lá me sâu hun hút. Để rồi ngơ ngàng, dừng lại trước bảng lớp mới màu đen còn đậm nét, với những đũa bạn xa lạ vô chừng, đã rồi nhớ nhung lớp cũ — còn bốn mươi hai đũa bạn thương yêu ngàn đời không quên được. Chỗ tôi ngồi bên khung cửa sổ, có cây hoa hoàng hậu tím tím. Những lúc đang nghe giảng bài, thật chăm chú, thật ngoan ngoãn, chợt nghe tiếng xào xạc ngoài kia, tôi phóng tầm mắt nhìn lên những chùm bông vàng trên mái ngói, mơ mộng gì đâu... và tôi cũng khám phá ra một vài cô bé cũng thả hồn đi hoang ngoài sách vở, như tôi — Đôi lúc tôi muốn hỏi Dung ngày xưa có còn nhớ bài «Les feuilles mortes» mà hai đũa đã hát trước khi lên chông đi thi không? Và đầu đó, tôi còn nghe âm thanh vụn vỡ lê thê mà thấm thía khi Y. gục đầu bên chiếc dương cầm, với những notes rời rạc.

«Les feuilles mortes se ramassent à la pelle — Tu vois, je n'ai pas oublié, les feuilles mortes se ramassent à la pelle — Les souvenirs et les regrets

aussis... » Đêm tối, Fanny, cô bé 16, đứng chân ngoài cửa, im lặng, nghe nỗi buồn len lỏi vào hồn. Hồi ấy, tôi vẫn hay tưởng tượng mình là Fanny trong «Adieu mes quinze ans» vô ngần Dung vẫn trêu tôi vô vắn — cũng như bây giờ, mỗi lần giải không xong bài toán, cần bút mơ màng để tội bạn chế cười, chúng bảo tôi con nít, vì, chỉ con nít mới hay «crêver», «crêver» đến bánh, kẹo... Tôi chỉ cười thay cho câu trả lời. Chúng bảo con gái đi ban Toán mà mơ mộng là hỏng việc.

Đang lẽ tôi không xa Dung, không đi Math, nhưng còn những lý tưởng cuộc đời mà tôi mong mỏi, tôi phải chạy theo cái ảo ảnh tương lai với vội, bởi ngoài sự học ra, quả thực tôi trắng tay. Và lại tôi thích làm những chuyện trái ngược, từ những bướng bỉnh vuron lên trong bản ngã, để mọi người đều tiếc rẻ. Chính cô Việt văn tôi đã nói, «Hương viết văn khá lắm mà, cô tưởng em đi Philo.» Tôi lắc đầu mỉm cười, chính tôi cũng chưa hiểu tại sao tôi có thể chịu đựng được những bài toán học bừa, thừ trắng đêm mới giải ra. Có khi nửa đêm nghe tiếng chuông điện thoại, tôi vùng dậy nghe Trâm reo «Tao vừa làm ra rồi!» Dân học ban toán ngớ ngẩn lạ lùng, như tôi, như Trâm. Có một hôm vào thư viện, gặp một chị gầy tong, mặt tái mét, má hóp mắt thâm quầng, Trâm bảo: «Tao với mày trong tương lai đó Hương!»... Nhưng trước những công thức rắc rối, những con số khó khăn tôi vẫn hoài lãng mạn tuổi con gái và hay mơ mộng ghê gớm. Nhặt chiếc lá vương trên tóc đặt vào quyển sách, tôi mang một nỗi buồn mà chính tôi không hiểu được nguyên do. Thế nên tôi giữ kín, không kể lể,

D U H Ư O N G

không thở than, để mọi người mơ cái vô tư và tỉnh hay cười của con bé. Mà 16 tuổi có phải còn bé thật không? Đôi khi tôi cảm thấy mình thật trẻ con, như bạn bè muốn thế. Thúy bảo: «Hình như có nhiều người theo mày» Tôi lắc đầu ngo ngác, cũng không biết người nào đã đến trong đời tôi rồi ra đi trọn kiếp. Tôi không hay không thấy gì hết sao. Người ta bảo con gái thi hay vô tình có thật thế không? Ghê lắm. Tôi vẫn lạnh lùng ngạo mạn vùi đầu vào đồng sách, mặc cho bạn bè quở trách, lôi kéo vào những cuộc vui chung của chúng và mỗi khi tay chân rã rời bên chông sách nghe tiếng đàn piano bài Sérénade tôi lại ôm mặt buồn rưng rức, mà không hiểu tí gì về nỗi buồn đó, như Thục của Nguyễn Đình Toàn trong «Giờ ra chơi.» Tôi muốn hỏi cô tôi xem nỗi buồn đó kéo dài cho tới bao giờ. Và bao giờ con bé Hương hiểu được cái vui, cái buồn trong bản nhạc đó. Nhưng cô tôi chưa kịp trả lời thì người con trai đó đến, chỉ bằng những bước thật nhẹ vào đời cho tôi bối rối cúi mặt ngượng ngập. Tôi biết người con trai nọ cùng với màu nắng mùa hạ rực rỡ ngoài sân. Một buổi sáng tôi chạm phải ánh mắt anh. Màu kính gọng đen, màu bleu-marine của áo pull, quần nàu anh mặc tự đứng đập mạnh vào mắt tôi ngay lúc đầu, và tôi thích cái giản dị mà cứng rắn đó. Tôi với người con trai không quen biết ấy chỉ là hai người xa lạ đối mặt, một lần rồi hai hay ba lần đi chẳng nữa cũng chẳng có gì để đến cùng nhau trong ý nghĩ, bằng (Xem tiếp trang 62)

viết
* về
tình
đầu

nỗi mơ không tên gọi

Bé muốn ngắt đi một đóa hoa hồng cho tình đầu tươi thắm nhất hay buồn bã nhất như trọn vẹn nỗi mến thương và niềm tiếc nhớ mà bé muốn gửi lại cho anh thương mến từ một thiên đàng ngày xưa đã mất.

Tôi nhớ một nhà văn đã viết « cái đẹp nào cũng mang hình ảnh của quá khứ ». Với tôi, ngày xưa thật đẹp vì ngày xưa là quá khứ, với muôn vàn hoài vọng dành cho tháng năm đẹp nhất đời người, ở đó thời gian là những tháng ngày lóng lánh cảm thạch, với mây gió thần tiên, và son hồng mặt ngọt trong hồn. Nhìn từ một hồi tưởng, quá khứ chói lòa vì tự nơi tôi quá khứ đã được ghi dấu với một tình yêu đầu đời hiền thánh.

Bằng dụ dàng xanh mát của cây lá ngoài ngàn, bằng vội vã, quán quít thức giấc với vạn niềm xao xuyến trong tri, muôn nỗi rung động trong hồn, tôi nhớ, nhớ thật nhiều những ngày xưa đó của tôi và anh.

Ngày xưa ấy, nghĩa là ba năm trước, khi tôi lên 16 học đệ tam, cái tuổi

mà mấy nhỏ bạn tôi đã bắt đầu làm người lớn, nhưng tôi vụng dại và hồn nhiên như một đứa trẻ. Tôi đã gặp anh và anh đi vào đời tôi lúc nào tôi cũng không biết.

Buổi chiều hôm đó — tôi nhớ, sắp sang xuân. Anh Huy đưa anh đến nhà và ở đây ăn Tết với gia đình tôi luôn, vì nhà của anh thì xa lắm — tận ngoài Trung — mà thời gian nghỉ phép Tết của người lính thì không được dài.

Tôi quên nói, anh là lính — lính Hải Quân — mà tôi thì rất ghét lính nên sự hiện diện của anh không làm tôi chú ý nếu không nói là khó chịu. Tuy thế, tôi vẫn cười đùa hồn nhiên, làm nũng với mẹ và các anh chị như không có người lạ trong gia đình; nhưng đôi khi bắt gặp cái nhìn thật sâu của anh, tôi xao xuyến một thoáng rồi thôi.

Tôi nhớ, một buổi tối, tôi đứng ngoài thềm hát vu vơ một mình bài hát « Sao đêm » và nghĩ vẩn vơ nhiều chuyện, chuyện trên trời, chuyện dưới đất gì đó tôi không còn nhớ nữa — bây giờ nghĩ lại tôi thấy tức cười cho ngày xưa sao ngu ngơ quá. Lúc đó anh đã đứng sau lưng tôi lúc nào không hay; tôi cứ ngỡ là chỉ hát cho mình mình thôi ai ngờ, tôi mắc cỡ quá định quay vào nhưng anh đã đứng ngay cửa, giọng nói của anh thật ấm, thật trầm nhưng không sao, ánh mắt của anh trông lạ quá: có vẻ hát hay ghê nơi, ngày mai này anh về Cần Thơ với anh Huy rồi, có bé có cần nói gì không? Chao ơi! cái anh này thật là lạ, tôi nghĩ có gì phải nói đâu nào và tôi chạy vào phòng thật nhanh, thật vội; đêm đó, đêm đầu tiên của tuổi con gái tôi nghĩ nhiều

đến hình ảnh của người con trai và kể từ hôm đó anh đã đi vào hồn tôi.

Thế rồi, hình ảnh của anh đã chôn thật sâu vào tận cùng ngõ ngách của tâm hồn tôi, tôi trở lại sự vô tư của tuổi mới lớn, sung sướng vui đùa trong sự thương yêu của gia đình, của mấy nhỏ bạn dễ thương. Cho đến một hôm vô tình tôi nghe được chuyện chị Phượng và chị Vân nói với nhau — Chị Phượng bảo anh Huy anh Thành thương con bé tóc dài lắm, nhưng anh Huy bảo nó còn trẻ con lắm, và lại không muốn nó vào đời sớm và chỉ mong nó tốt nghiệp xong ở 1 phân khoa nào đó rồi hãy nghĩ đến chuyện thương yêu. Tôi cảm thấy thương anh Huy của tôi quá đỗi. Kể ra tôi cũng sung sướng lắm đó, không còn hổ nhưng mẹ và các anh chị đã thương yêu săn sóc tôi hết mực. Tôi nguyện sẽ học thật giỏi, sẽ làm mẹ và anh tôi hài lòng; và cuối năm đó tôi về về một phần thưởng thật cao và nhất là đồ được phần một. Dù vậy, đôi lúc hình ảnh của anh chợt về làm cho tôi xao động thật nhiều. Anh thương tôi ư? Như vậy nghĩa là sao, như chị Phượng và anh Long vậy sao? Không, tôi chưa muốn như vậy đâu, tôi muốn tôi vẫn là đứa con gái nhỏ bé giữa sự thương yêu đùm bọc của gia đình, nhỏ bé như ngày nào, được vui vĩnh quả bánh lúc mẹ đi chợ về và tôi cố xua đuổi hình ảnh của anh bằng cách vùi đầu vào sách vở. Nhưng cùng đôi lúc, sách vở học trò được xếp lại nằm như mi trong tủ bàn học, và tôi với cây bút vẽ vu vơ vào giấy những chữ TH quán quít lẫn nhau đan khắp cả quyển nháp. Nhưng rồi tôi cũng cố gắng, hết sức! Cố gắng trở lại với sách vở học trò — Tôi tự nhủ với mình: Làm học trò

T Ó C T I Ê N

thì phải chăm phải học giỏi và ít nhất tôi phải làm vui lòng mẹ và các anh chị tôi một phần nào, vì tất cả đã hi sinh và lo lắng cho tôi quá nhiều rồi.

Cho đến bây giờ tôi bàng hoàng xao xuyến khi nghe tin anh đổi đi xa — thật — anh Huy bảo như vậy nhưng tôi chẳng dám hỏi anh ấy đổi đi đâu» hay nói đúng hơn là tôi không muốn hỏi vì tôi không muốn khơi lại kỷ niệm xưa mà mong nó hãy lắng đọng lại, thật sâu trong tâm hồn tôi và ở yên nơi đó, ngàn đời.

Đó, tình đầu người con gái của tôi là như vậy đó, nó nhẹ nhàng như một nỗi mơ không tên gọi, cho tôi mỗi lần nhớ đến đều nghe như có một thoáng gì nồng ấm phả nhẹ vào tâm hồn....

TỪ KỂ TƯỜNG

— Thật chứ Lữ?

— Thật chứ đối chị làm gì.

— Buồn nhỉ?

— Trong va ly có mấy tác phẩm của anh chàng si tình ngày xưa kia, chút chị lấy mà đọc. Cam đoan sẽ đầy rẫy nước mắt và éo le vô cùng. Chị Thục cười:

— Ngày xưa chị cũng buồn cười. Lấy chồng như một cái máy. Không có dẫn đò suy nghĩ gì cả. Anh Hoàn vẫn thường gặp Lữ luôn chứ?

— Vẫn thường gặp và đi chơi với nhau. Anh làm việc ở mấy tòa báo. Căn nhà trọ ngày xưa vẫn còn. Con ngõ vào vẫn như thế, vẫn mưa phùn gió rét và lầy lội quanh năm.

— Anh vẫn còn nghèo à?

— Không nghèo như ngày xưa, nhưng anh thích như vậy.

— Lữ nói như chuyện tiểu thuyết vậy.

— Đời này nó vẫn có những chuyện như thế đấy chị ạ. Chỉ có những cô gái đi lấy chồng mới tưởng mình sống hoàn toàn trong thực tế mà thôi. Và đời sống đã chết hết những chồi non mơ mộng rồi.

— Thôi. Ăn cơm đi Lữ.

Đôi mắt của chị Thục thật buồn sau câu nói. Lữ biết chị đang xúc động. Và khi xúc động chị thường « đuối khéo » Lữ như thế. Bữa cơm đầu tiên trong căn nhà chị Thục, bóng đèn xanh dịu mắt ở phía trên, và những người thân ngồi xung quanh những chiếc ghế phía dưới cho Lữ một không khí đầm ấm của gia đình, mà hình như Lữ đã quên từ lâu. Với Lữ, trước đó chỉ có những bữa cơm vội vàng, một mình. Bữa cơm như vậy không phải là nơi kéo lại những mất mát, hụt hẫng trong một ngày, mà là một thủ tục cần thiết và nhằm chán cho đời sống. Chị Thục bỗng gấp thức ăn bỏ vào chén Lữ, chị nói:

— Cố mà ăn cho nhiều, cậu gầy đét như cây tầm tre đấy.

Lữ chưa kịp xúc động vì cử chỉ săn sóc của chị Thục, Hạnh đã hích mũi nói:

— Rồi chẳng mấy chốc cậu làm đại diện cho hãng tầm tre Việt Nam, tha hồ cho mình xỉa răng, hả Mẹ?

Chị Thục cười khúc khích, Lữ cốc vào đầu Hạnh một cái làm nó co rút người lại:

— Còn Hạnh chắc xạ nhiều quá nên cái môi mỏng như miếng mứt dứa, và tham ăn cũng quá trời nên có những hai chiếc răng khèn. Phải không?

Hạnh tròn miệng kêu « í » một tiếng dài thông. Lữ bỗng nhớ tới câu nói của Hạnh hồi chiều, lúc đứng trên thềm, nên hỏi:

— Hạnh có nhiều người quen ở đây không?

Hạnh lắc đầu không hiểu:

— Người quen là thế nào vậy cậu?

— Người quen là gặp nhau thường, và nói chuyện như cậu nói chuyện với Hạnh ấy?

— Thiếu gì. Mấy đứa bạn cùng học với Hạnh đó. Tụi nó nhiều chuyện lắm cậu ơi.

Lữ cười:

— Biết rồi. Nhưng cậu đâu có hỏi những đứa bạn bé tí teo của cháu.

— Chứ cậu muốn hỏi ai?

— Biết cháu quen với ai mà hỏi?

— Ơ... cậu Lữ kỳ. Cháu không hiểu gì hết.

Chị Thục bới thêm một chén cơm cho Lữ và nói:

— Chị biết rồi. Cậu Lữ muốn hỏi tới người đi bỏ giùm bức thư của chị gửi cho cậu đấy chứ gì?

Lữ gật đầu:

— Lúc nãy có nghe Hạnh nói tên, nhớ quen quen.

— Cậu xạ thấy mờ, mới lên đây lần đầu mà nói quen.

— Thì cháu cứ nói đại một lần nữa xem cậu có quen hay không thì biết ngay à.

— Di Cúc Huyền. Đó, cậu có quen không?

Lũy cười:

— Có phải người đó học ở trường Huyện Trân Công Chúa, nhà ở bên kia bờ hồ không?

Hạnh tròn mắt, ngạc nhiên hỏi:

— Ủa, cậu cũng có quen với di Cúc Huyền nữa hả?

— Quen chứ sao không?

— Hồi nào?

— Lâu rồi. Quen trước khi Hạnh quen nữa kia.

Hạnh cười, hích mũi:

— Cậu là chúa ba xạo.

Chị Thục nói:

— Ở đây cũng lâu rồi, nhưng chẳng có quen với ai cả, chỉ quen mỗi một mình cô Cúc Huyền ấy mà thôi. Cô ấy vẫn thường sang đây chơi vào lúc rảnh. Chắc là người mà cậu gặp lúc chiều và hỏi thăm đường đấy chứ gì.

Lũy gật đầu. Hạnh đã nhao nhao lên:

— Ấy, cậu Lũy xạo ghê chưa, mới gặp người ta lúc chiều đề hỏi thăm đường mà dám nói là quen lâu ghê lắm. Mai mốt đi Cúc Huyền sang đây chơi cháu mách lại cho mà xem.

— Mai mốt cậu về mất tiêu rồi, đâu có ngán.

— Nhưng sinh nhật của cháu xong cậu mới về chứ. Mà sinh nhật của cháu thế nào đi Cúc Huyền cũng tới. Cậu sợ chưa?

— Không sợ.

Hạnh cong môi dọa:

— Ngoài miệng cậu nói vậy chứ trong bụng run thấy mồ. Cháu biết hết.

Chị Thục lờm Hạnh:

— Thôi ăn cơm đi chó con, ở đó mà xi xọn.

Hạnh rụt cổ. Lũy dòm cười. Hạnh lén lấy chân đá vào chân Lũy một cái dưới gầm bàn. Bữa cơm đầu tiên nhà chị Thục thật ngon. Ăn xong Lũy mang chiếc ghế xích đu của anh Đồng ra ngoài thềm nằm nhìn trăng. Đống lá người giúp việc đốt lúc nãy bây giờ còn lại tro than, cứ có cơn gió đưa tới tro than lại hồng lên ở một góc tối. Con đường đã hoàn toàn vắng xe cộ qua lại. Chỉ thỉnh thoảng có một vài người đi bộ qua, với tiếng nói chuyện xàm xi. Dãy nhà bên kia bờ hồ, ánh đèn từ trong đưa ra trên một căn gác nào đó làm rục rạc sáng mặt nước hồ. Lũy thấy một vài người ngồi câu cá khuất lấp dưới các bóng cây. Trăng êm đềm phía trên, cây lá trầm mặc phía dưới. Thành phố yên tĩnh nghỉ ngơi. Và như vậy thời gian như ngừng lại chân thềm, nơi chỗ nằm của Lũy.

— Cậu Lũy, cậu Lũy.

Hạnh lại hiện ra sau cửa sổ với bàn tay vẫy vẫy cho Lũy chú ý. Lũy quay lại hỏi:

— Gì thế nhỏ?

— Mẹ kêu cháu dắt cậu đi chơi.

Lũy cười:

— Cậu mà phải dắt nữa sao?

Hạnh cười khúc khích:

— Vì cậu chưa quen đường, chưa quen phố xá. Cháu phải dắt chứ sao?

— Nhưng đi chơi làm gì. Cậu thích nằm ở đây nhìn qua bên kia bờ hồ xem người ta câu cá.

— Cậu không biết chứ ngoài phố vui lắm. Cậu đi một lần là mê luôn. Có quán kem này há, quán chè này há, rạp xi nê này há.

Lũy ngắt lời bằng cách đưa tay ra khoát khoát nói:

— Thôi. Những thứ đó dưới cậu thiếu gì.

Hạnh phụng phịu:

— Nhưng Mẹ nói cậu buồn, phải dắt cậu đi chơi để làm quen với thành phố. Cháu cũng biết cậu đang buồn. Có đúng thế không?

— Sao cháu biết?

— Vì cậu nằm một mình ngoài thềm không nói gì.

Lũy đứng lên cười nói:

— Cháu xạo lắm. Nhưng cậu cũng đi với cháu ra phố.

Hạnh tụt khỏi cửa sổ chạy đi thay quần áo. Lũy nghĩ tới những con đường buổi chiều đã đi qua, ngôi trường nữ trung học xinh xắn nằm dưới bóng cây và những sợi giây điện kéo ngang dọc như những lần chi. Rồi những con chim ngơ ngác. Lũy thấy thềm một đôi mắt mở lớn như thành phố đang bắt đầu có những sao xuyên lạ kỳ.

hai

Chị Thục loay hoay với những cây đèn cây cắm xung quanh chiếc bánh sinh nhật của Hạnh. Buổi sáng gió biển thổi về lớn quá làm những cây đèn cứ bị tắt mãi. Lũy đi đóng bớt một cánh cửa sổ. Chị Thục đưa tay quệt mồ hôi rịn ra chân tóc, ở trán nói:

— Thôi, chờ một tí. Đợi anh Đồng về luôn thề.

Hạnh lẳng xằng hỏi:

— Có chắc Ba về được không Mẹ?

— Chắc chứ. Chỉ vào sở cho có mặt một tí là được.

— Ba không về con giận Ba luôn.

(Còn nữa)

tu ke
tuong

Among the river shallows, borne aloft

Or sinking as the light wind lives or dies.

Xin tạm dịch:

Trong tiếng buồn nổi lên từ sóng nước

Vút bay cao đàn muỗi ủ é than

Hay xà xuống nhẹ như chân gió bước

Hơi gió còn hay mất hút không gian.

Tuy các khoa học gia không nói lên được cái thanh âm của một đàn côn trùng gồm hàng triệu con bay ào ạt trong không gian mỗi độ vào thu, như nhà thơ John Keats đã mô tả, nhưng họ đã khám phá ra được nhiều chuyện kỳ thú không kém phần lãng mạn của nhiều loài côn trùng sống trong Mùa Yêu Đương vào những độ thu về, điển hình nhất phải kể đến giống Phù Du. Nhà côn trùng học

Maurice Burton trong cuốn «Animal Courtship», khi viết về tình yêu của loài phù du, ông cho hay rằng, mùa thu mới là mùa yêu đương của loài phù du và vào mùa này, phù du thường hay bay từng đàn cả hàng triệu con. Địa điểm lý tưởng để tìm tình yêu của phù du là các bờ sông lạch. Tại những nơi này, sau khi đã mỗi cánh bay, phù du đáp xuống rồi nhảy những bước khi khoan, khi nhặt như người khiêu vũ. Các vũ công hầu hết đều là phù du đực. Họ cứ nhảy múa như thế cho đến khi có một phù du đực bà đến với họ. Thế là từng cặp một, họ cặp tay nhau vút lên không gian rồi sau đó những đôi trai thanh gái lịch tìm đến nơi nào để xây tổ uyên ương thì chỉ có Trời biết.

TÌNH YÊU SÂU BỌ được như thế cũng đẹp lắm đấy chứ! Phải không, các bạn? Nếu bạn đồng ý thì câu «SÂU BỌ HỌC LÀM NGƯỜI» tưởng cũng cần xét lại...

tuổi ngọc

SỐ 5

- VIẾT VỀ NHỮNG NGÀY RỜI TRƯỜNG XA LỚP.
- SÂN TRƯỜNG NGẬP NẮNG, RỰC RỠ PHƯỢNG VĨ VÀ BÀN HỌC, BẢNG ĐEN, SÁCH VỞ HỌC TRÒ KÍN NHỮNG GIÒNG VẦN CHƯƠNG THƠ MỘNG.

QUÁCH ĐÀM
(1923 — 1971)

QUÁCH ĐÀM CON HỌA MI SA RỤNG

Duyên Anh

Tôi không biết Quách Đàm hát tự bao giờ, ở đâu tới cùng tiếng hát, tại sao mà hát. Không cần biết. Hãy mượn thơ Xuân Diệu cho Quách Đàm tâm sự:

Tôi là con chim

Đến từ núi lạ

Ngựa cỏ hót chơi

Khi tôi vừa lớn, vừa biết đứng gần trông vờ áo tiểu thư và coi sách bài là giấy cũ, tôi thường đi lang thang, mỗi đêm, trên vỉa hè phố Duy Tân, từ rạp Đại Nam — gần nhà tôi trọ học — ra tận hồ Gươm tìm kiếm một nỗi niềm gì đó bắt lòng tôi nhảy múa xốn sang. Một buổi tối vào đông, trời lạnh, mưa nhỏ, cổ áo đi mưa trùm kín gáy, miệng phì phèo điệu Cotab, tôi đã đứng lại trước hiệu đàn Nguyễn Túc vì thoáng nghe ai hát: *Em đến thăm anh chiều đông giá, đường xa ngại ngùng...* Giọng hát trầm ấm, truyền cảm. Làm thế nào diễn tả được cơn gió heo may trải dài trên cánh đồng lúa sữa? Đó là giọng hát tôi đang đứng nghe. Giọng hát như nắng vàng, đủ ấm để hạt mầm tình ái vươn lên ở tâm hồn tôi. Nỗi niềm gì đó tôi đã hiểu. Chỉ là cánh cửa mộng tôi sắp mở tung, một con đường tôi sắp đi vào. Mưa nhỏ cơ hồ đã tạnh. Và chiều thêu nắng trong ước ao. *Ta ước mơ một chiều thêu nắng, em đến chơi quên niềm cay đắng, và quên đường về.*

— Quý vị vừa nghe Quách Đàm trình bày nhạc phẩm *Em đến thăm một chiều mưa* của Tô Vũ, sau đây, mời quý vị thưởng thức giọng hát Tâm Vấn.

Quách Đàm, tôi chờ Quách Đàm tự hôm đó. Và tự hôm đó, khi con họa mi ngựa cỏ hót chơi, cả Hà nội rung động.

THÀNH THẬT CHIA BUỒN CÙNG CHỊ QUÁCH ĐÀM VÀ TANG QUYẾN. CẦU CHÚC LINH HỒN QUÁCH ĐÀM SỚM SIÊU THOÁT.

tuổi ngọc

Người Hà Nội có thể đếm trên đầu ngón tay những danh ca của họ. Minh Đỗ, Tâm Vấn, Quách Đàm. Sau này thêm Kim Trức, Thanh Hằng, Thanh Hiếu. Thề Tàn, Hồng Hảo mới chỉ là mầm non. Quách Đàm ru chúng ta vào mơ mộng trên đài Hà Nội. Anh Ngọc ru chúng ta ngủ trên đài Pháp Á. Hai con hoa mi cất tiếng hát từ hai miền đất nước. Quách Đàm, Nat King Cole của tôi Giọng hát bực kín lấy kỷ niệm thuở mới lớn của tôi và của những người bằng tuổi tôi. Buổi tối, nằm trên gác trọ nghe Quách Đàm hát, trái mộng còn xanh. Sáng dậy nghe Quách Đàm hát, trái mộng đã chín. Nghe Quách Đàm hát là nghe bước chân ai lướt nhẹ trên bờ cỏ mộng. Giọng hát ấy mơn man, vỗ về, an ủi, đắm thắm, thiết tha. Nó rót vào tai ta khiến ta hồi tưởng. Nó đọng lại ở đôi môi người yêu ngọt lịm mặt ong, thơm ngát hương tình. Và ta ngỡ đang hôn đôi môi mộng ân ái cùng lúc ta nghe Quách Đàm hát.

Bỗng con chim họa mi không chịu *ngựa cỏ*. Nó không *hót chơi* nữa. Có lẽ, nó thương nhớ vùng trời quê hương của nó. Tôi chỉ còn được nghe

Quách Đàm hát bản *Duyên Anh* (bản nhạc của Nguyễn Thịnh, bạn tôi, mà trong truyện dài *Ngày xưa còn bé tôi* đã viết về Nguyễn Thịnh và suy tôn Quách Đàm) lần chót, một buổi tối cuối năm 1954 ở đài Sài Gòn. Báo chí miền Nam đã chào mừng *chim họa mi Bắc* hà một cách nồng hậu. Nhưng họa mi nhất định không chịu *ngựa cỏ hót chơi*. Quách Đàm ngâm thơ với Đinh Hùng. Tự thuở Đinh Hùng ra vắng, Quách Đàm ngâm thơ hết hay. Chung Tử Kỳ đi rồi, Bá Nha lẻ loi, cô độc. Nhưng một đêm cuối năm xưa, họa mi bay tới nhà hàng Tự Do, *ngựa cỏ hót chơi* với Tết của Linh. « *Đề trả ơn mây đã ca ngợi tao vào lúc hoàng hôn của đời tao đó, Duyên Anh ! Chả đũa nào thêm nhắc nhở tao . . .* »

Hoàng Anh Tuấn, Lữ Hồ không muốn Quách Đàm hát. Quách Đàm cứ hát. Hoàng Anh Tuấn phải lên rào đón : « *Quý vị không nghe Quách Đàm hát, quý vị hãy hồi tưởng tiếng hát của họa mi . . .* » Quách Đàm lại hát *Em đến thăm anh một chiều mưa*. Khán giả vỗ tay tán thưởng. Quách Đàm xuống, Hoàng Anh Tuấn trách móc : « *Tại sao mày hát, mày muốn giết chết kỷ niệm của tao à ?* » Tôi thấy Quách Đàm rơm rớm nước mắt.

Con chim đến từ lạ không thể nói ngựa cỏ được nữa. Nó đã chết vào một buổi sáng. Đúng buổi sáng. Như Xuân Diệu định thời gian yên nghỉ cho nó.

*Ca ánh sáng bao lần giáy màu đỏ
Rồi một ngày sa rụng giữa bình minh*

Quách Đàm, con họa mi đã sa rụng. Không, nó bay về quê hương kỷ niệm của chúng ta. (7-6-71)

trong nhật ký của quyên

truyện dài ĐÌNH TIẾN LUYỆN

24

Anh Uy bảo vô phúc nếu ngày sau tao gặp một bà hay nói như mi, tao sẽ lấy băng keo mà dán vô miệng. Anh yên chí đi, chị Hạnh hiền lắm. Thật không. Em cam đoan. Hiền là một chuyện cô ạ, có khi trông thế nhưng cái miệng... Có « *ma-nhê-tô-phôn* » ghi rồi, anh dám nói xấu chị Hạnh nhé. Anh Uy chối một cách ngây thơ, nói nhờ vậy thôi mà, đâu phải ai cũng giống ai được. Vâng cái gì thuộc về mình, mình cũng có quyền nói là ngoại lệ, phải không anh Uy. Lại mi. Tôi khoác vội cái áo và vừa lên thang lầu vừa buộc cái sợi dây ở thắt lưng và vừa tránh cái ký đầu của anh Uy đang từ trên lầu bước xuống. Mi là một cây cò thụ chấn lối trong cuộc đời ta. Tôi đóng xăm cửa phòng và tiếp tục trêu anh Uy, lát anh chịu khó mà đi bách bộ nhé (Phòng tôi và phòng anh Uy sát nhau, anh Uy có thể qua phòng tôi về phòng của mình, nếu gõ cửa được tôi đáp, không thì phải vòng theo cái lối ban công dài ở ngoài. Anh Uy bảo, đi bộ ngoài đường cả cây số không sao chứ về tới nhà mà đi hết cái ban công này thì thật phải nghĩ là đi bách bộ

25

mới khỏi cảm thấy khổ sở). Tôi đến ngồi ở chiếc bàn và lật vội chiếc gương lên. Khi chị Quyên đi lấy chõng, chị để lại cho tôi nhiều « gia tài » quá, cái bàn phấn này là một, (ngày trước, nghĩ lại mà nhớ, bà ấy phải biết là làm dáng, đi đâu cũng chau chuốt cả giờ, thử hai ba lần áo, nhưng bây giờ, nghĩ tới cũng lạ, có hai búp bê, một ẵm một dắt, trông bà ấy lại là người ăn vận xuề xòa hơn ai hết). Ít tháng nay cái thời giờ ngồi trước gương của tôi cũng chỉ lạnh quanh ở cái đầu tóc. Từ khi nhỏ Trâm bảo là, Quỳnh có mái tóc đẹp lắm, thì tôi đâm ra bận rộn về nó. Và cái ý kiến của đám bạn, khuôn mặt Quỳnh đáng lẽ phải cắt tóc ngắn mới hợp, cả hai thường hay đến giằng co nhau ở trước gương. Tôi không mất thời giờ mấy về quần áo nhưng mái tóc thì hay làm tôi trễ cả giờ học. Có lẽ cứ để mặc vậy. Hôm nọ con nhỏ Đông cho tôi chiếc khăn, nó xúi tôi buộc tóc về đằng sau lưng, nhưng tôi lại không rành về lối cột tóc như thế, có lẽ cứ mặc vậy và mang theo cái khăn để lát nữa tới bắt nhỏ Đông cột

26

giùm. Chị Quyên còn ở nhà, có lẽ những vụ này tôi đã có người cố vấn tận tình.

Buổi chiều, có lẽ vào khoảng gần 5 giờ, tôi đang lay hoay với cái đầu tóc thì có tiếng chuông cửa. Tôi cứ yên chí là mẹ hay anh Uy ở dưới nhà sẽ ra mở cổng. Có thể là nhỏ Đông đợi tôi lâu sốt ruột quá rồi nhào tới tôi trước chãng. Tôi nghiệp cho cái thói quen của tôi là ở phòng tắm ra rồi lên ngay phòng cũng chỉ khoác có chiếc áo rộng, như cái áo sơ mi, cụt trên đầu gối, ngồi chải tóc nếu đi đâu, không thì đôi khi lười lỉnh, để nguyên cái « micro-jupe » đó ngồi học bài hay nằm đọc truyện. Ông Uy thường gõ cửa mà tôi không đáp và phải đi « bách bộ » dài dài phía ngoài ban công là vì vậy: « Cái cây cổ thụ chắn lối trong cuộc đời ». Từ trong nhà ra tới cổng chỉ là một cái sân hẹp ba bốn bước, tôi tính để nguyên cái áo đang mặc vậy xuống mở cổng cho Đông, nhưng ở trên lầu vừa thò đầu ra tôi phải vội vàng quay vào. Không phải là Đông, mà là ông bạn

27

nào của anh Uy, có lẽ. Tiếng chuông lại reo lên lần nữa. Không biết anh Uy đâu rồi, tôi phải vội vã thay quần áo và không kịp vuốt lại mái tóc, chạy xuống mở cổng. Người con trai đứng ở cổng làm tôi bối ngỡ và khi vừa chột nhìn thấy tôi, hình như anh ta cũng không dấu được vẻ mất tự nhiên. Anh ta hỏi, có phải nhà của anh Uy không, tôi đáp phải và, mời anh vào chơi. Tôi cố làm ra vẻ lịch sự và rất tự nhiên, nhưng cái then cổng nó vô duyên hết sức, tôi lúng túng mãi mới mở được.

Viễn, đến bây giờ tôi vẫn còn ngỡ rằng hình như đã gặp anh ta ở đâu. Tôi cố moi trí nhớ và cuối cùng tôi vẫn chỉ « hình như », hình như tôi đã thấy anh ta một vài lần trong thư viện đường Gia Long. Cái lối tán gái cũ mèm của mấy ông con trai khi bắt chuyện là : hình như tôi đã gặp cô ở đâu một vài lần. Thực ra là lần đầu, ấy thế mà « trông cô quen quen ». Tôi đợi cho anh ta nói thế, song suốt câu chuyện, cuối cùng tôi cũng chỉ biết tên anh ta là Viễn. Lát nữa anh Uy về có làm ơn nhắc giùm là có Viễn lại thăm anh ấy nhé. Cái ông Uy, thật tai ác

trong nhật ký của Quỳnh

28

cho tôi, khi mời bạn của ông vào nhà rồi mới biết là ông đã đi chơi. Thật không ngờ là con trai lại có kỹ lục tẩm nhanh như thế, mới gày sự vội nhau xong mà lúc sau đã biến mất. Khi bảo bé Thy vào gọi anh Uy đi, bé Thy bảo anh ấy vừa đi xong, tôi cố gắng hết sức. Trong đám bạn của anh Uy từ trước tới nay tôi có thấy ông Viễn này lần nào. Tôi ngượng hết sức khi nói anh Uy vừa mới đi xong. Lúc đưa Viễn ra tới cổng, chính cái nhìn của anh ta làm tôi bối rối. Rõ ràng tôi đã nhìn thấy anh chàng này ở đâu rồi.

Tôi cứ nghĩ là thử đến thư viện để... kiểm chứng xem trí nhớ của mình có tốt không. Có lẽ vì thế mà từ qua tới nay tôi cứ... làm sao ấy. Vớ vẩn lắm, Quỳnh ạ. Có phải là Viễn trông quen quen thật không. Có phải cả trong mơ hồ người ta cũng có một lời hẹn?

Viễn. Anh ta làm chương trình đi phố của tôi với nhỏ Đông chiều qua đảo lộn mất cả.

thứ năm, 25-2

Thục Oanh viết cho tôi một « lá thư ». Sáng nay lúc tan học Hà gọi Quỳnh ơi và đưa cho tôi một phong bì, khi chúng tôi cùng bước xuống cầu thang. Nhỏ Thục Oanh giận mi hả Quỳnh. Tôi đáp có lẽ. Và khi tôi đọc thư Oanh viết cho tôi, tôi biết con bé giận tôi thật.

Thúy Quỳnh ạ, Oanh biết rằng Quỳnh đã có « người ta », cho Oanh xin lại vài ba chuyện của năm rồi, đem cất kỹ đi, bỏ vào chiếc ngăn kéo thừa thãi nào đó cũng được. Thật, cũng tiếc quá. Adieu Thúy Quỳnh nhé.

Tôi không khỏi nghĩ ngợi một chút trên đường về học chuyện Thục Oanh giận. Nhiều khi ở tuổi tôi, có lúc thấy mình bỗng đứng lớn, song nhiều khi cũng còn trẻ con ở nhiều những vụ giận dỗi lầm cảm như thế. Những năm trước Thục Oanh và tôi hay đi cặp với nhau đến nỗi cả lớp gọi chúng tôi là « vợ chồng ». Nhìn thấy tôi đâu là có Thục Oanh đó và nơi nào có Thục Oanh là có tôi. Tỉnh thoảng cũng có chuyện đề giận

trong nhật ký của Quỳnh

đổi nhau nhưng ít khi hết một buổi học, tôi và Thục Oanh lại có cơ đề rủ nhau đi phố. Chúng mày xem vợ chồng nó như sam, đi đâu cũng dính lấy nhau.

Giã từ mi, Thục Oanh ạ. Giã từ luôn cả những màu chuyện của vài ba năm trước. Đồng ý, Quỳnh sẽ cất nó trong một chiếc ngăn kéo nào của kỷ niệm. Kỷ niệm ai mà chả tiếc, nhưng có giữ nó mãi được đâu. Tới một thời gian nào đó, bông hoa hồng thân ái phải ngã sang màu tím. Màu tím êm đềm và một chút buồn, xót xa của kỷ niệm. Thục Oanh bằng lòng vậy nhé, chúng ta không còn thể thân thiết với nhau như trước-Tự nhiên vậy, khi Thục Oanh thấy tôi thân với Đòng. « Người ta », cái tiếng nói ấy mới nhiều âm hưởng làm sao.

những bài thơ
hay phổ nhạc

● NGUYỄN NHƯÔNG NGHIỆM

hoa rụng ven sông

Những ngày còn lưu lại ở một tỉnh lỵ nhỏ, tôi ngụ tạm nhà một người bạn. Ngôi nhà nằm chung đụng với những ngôi nhà khác, từ sau biển có Tết Mậu Thân, có vài cái đã cháy đi, cùng lúc với những thân cây và những trụ điện đổ nát trên con đường Alexandre de Rhodes. Từ con đường này, dẫn xuống ngôi nhà may mắn trong một số ít may mắn còn sót lại trong tỉnh lỵ phải qua một chiếc cầu treo, bằng cây. Ngôi nhà ở cuối chiếc cầu đó, trên mặt nước, của con sông Thạnh Trị. Đêm nằm nghe những lượn sóng vỗ vào chân cừ, nhìn thấy bóng trăng treo qua vương cửa. Tôi vẫn nghĩ mình đang ở trong một giấc mộng. Những ngày lưu lại đó, con sông như chưa biết gì về một người khách tới rồi đi, như bao lần. Từng sáng, từng chiều, rồi từng đêm khuya

mặt nước vẫn lững lờ bình thản, con sông không lớn lắm để tôi có thể nhìn thấy vườn cây phía bên kia bờ có những chiếc lá như muốn thổi với sương đêm. Khi bóng trăng huyền diệu của một đêm rằm rải xuống. Mặt sông vàng và cây lá cũng vàng. Kịp lúc với mùa thu nhỏ nhẹ vào tỉnh lỵ, những cơn gió bắt được nhạt và lạnh, như một chỗ ngồi thiếu mát hơi ấm của người yêu. Tôi đã sống lênh đênh như thế để chờ đợi cho một ngày rời khỏi. Đồng thời, cũng chờ đợi cho mùa lá bay đầy trên những con đường để tiếc nhớ những ngày tháng cũ có đưa đón, hẹn hò. Yêu đương vỡ tựa như những cánh hoa mới rụng. Hương thơm chưa bị phôi phai nên còn vương vất. Tôi về tỉnh lỵ nhận đủ bất ngờ. Mùa thu vừa tới, ánh trăng vừa tròn của một đêm rằm. Con nước lớn dưới gầm sàn không bao giờ ngơi tiếng sóng. Và một tỉnh yêu chao đi bên đường như một

chiếc lá vừa mới rụng. Tôi bàng hoàng nhớ lại một tà áo của trưa nào theo với nắng bay vào ngõ, lên cầu. Mái tóc thả rơi trên gối, làm chiếc gối có hương thơm, nụ cười, đôi mắt, và giọng nói, làm căn nhà có hơi ấm. Căn nhà không của tôi vì thế tình yêu mới tạm làm chỗ trọ. Bỗng không hò hẹn mà tôi với nhau, tình yêu mới thật là một đêm trắng ngan ngát bóng và hồng đầu... mà ai ngờ.

*«Giờ đây trên sông hoa rụng toi bờ
Giờ đây em ơi cơn mộng tan rồi
Lòng anh tan hoang thời vô tình ơi
Ngày như theo sông bóng xế tàn
rơi...»*

Thơ của Lưu Trọng Lư và nhạc của Phạm Duy đó. Như thể những câu than thở của người khách hôm nào về với bến sông bất ngờ thấy hoa rụng toi bờ. Cái «giờ đây» nó tự nhiên, không có gì để phải tiên đoán cả. Sự dừng dừng ấy mới là một câu than thở của người khách. Anh về với một chỗ ngồi trong căn nhà tạm trú. Con sông vẫn bình thân đưa nguồn nước lên man mác buổi chiều. Và anh thấy hoa rụng toi bờ ven sông. Cái «giờ đây» lại đến với anh nữa. Đó là cơn mộng vừa thấy tan nát trong lòng, và tình

yêu như vỡ hết những cánh đề bay cao và xa. Tôi đã bắt gặp hai lần «xác liên định từ» để nói về hai trạng thái tiếp xảy ra : «Giờ đây» trên sông rụng toi bờ, «Giờ đây» em ơi cơn mộng tan rồi. Hãy tưởng tượng anh là người khách về tới trong một buổi chiều như thế, trong một hoàn cảnh như thế, sẽ bàng hoàng biết bao nhiêu khi nhận ra một cách bất ngờ, dừng dừng, những chiếc hoa rụng toi bờ trên sông và cơn mộng trong lòng đang gãy đổ, vỡ nát. Lúc đó là lúc hiện tại không còn dĩ vãng và dĩ vãng đã chìm trong vô thức ? Hình như là như thế mà hình như cũng không phải như thế. Hiện tại là một người yêu phụ bạc và cay độc hơn những thứ mà ta tưởng. Nó chụp xuống dừng dừng một mảnh lưới làm ta bàng hoàng. Nếu được chết đi với mảnh lưới ấy thì là một hạnh phúc. Đàng này không. Hiện tại còn cho ta một con đường, một lối thoát, là với tay vào một cõi tiếc nhớ. Mà thoát đâu ta tưởng đâu đã chấm dứt khi nhận biết «giờ đây» với ta không còn gì nữa hết. Quả thật, tôi cũng đã mang tâm trạng của người bị chụp mảnh lưới phủ đầu ấy và đã với tay vào một cõi tiếc nhớ. Đó là những bước chân rơi trên đường chiều thuở ta còn có em để đưa đón, hẹn hò. Đó là một ánh trăng vàng rải xuống mặt sông khi em đến cùng ta trong đêm khuya khoắt. Đó là một làn tóc rối trải ra trên cánh tay ta với mùi hương của mê dại và của da thịt. Những con đường mộng tưởng, những đêm sao sáng và nguyệt lên vàng vạc giữa trời nước bao la. Những lần tóc trải và những làn hương bay ấy đã thật sự đi vào một cõi nhớ tiếc khôn nguôi. Và bây giờ, nếu được gọi, thì

đó là tên của một cõi không còn. Không còn tất.

«Còn đâu em ơi. Còn đâu ánh trăng vàng»

Còn đâu ánh trăng vàng mơ trên làn tóc rối

Còn đâu em ơi. Còn đâu bước chân người mơ trên đường chiều rơi ...

Còn đâu đêm sang là đỏ rộn ràng. Còn đâu sương tan trắng nội mơ màng

Còn đâu em ngoạn tóc rối ngồn ngang. Tuổi em đôi mươi xuân mới vừa sang...»

«Cõi không còn» ấy là một cõi đau đớn nhất với hiện tại. Nó đã thành phàm, mà người đạo diễn là trí nhớ, và trí nhớ của chính ta. Lúc ta đứng, xao động cùng khắp những cử chỉ. Lúc ta nằm, không thiếu chi loài côn trùng tấu lên những khúc nhờ thương trong chân cỏ quạnh. Sống như thế là sống với từng khoảnh khắc thời gian cao quý đã vụt mất. Những mộng trùm trên bông, những tình nồng trên gối, tưởng sẽ muôn đời được giữ mãi nhưng không ngờ rồi cũng tan đi.

«Còn đâu em ơi. Còn đâu giờ nhưng lụa»

*Mộng trùm trên bông tình nồng trên gối
Còn đâu em ơi còn đâu mùi cỏ dại*

Chút tình thơ ngây không còn trên đôi má.»

Ngày tháng và một mối tình mất bao giờ cũng chứng minh bằng sự khô dại lúc đầu. Tình yêu mất bao giờ cũng là tình yêu thơ ngây, nhỏ bé. «Chút tình thơ ngây» đó không còn trên đôi má. Nghĩa là là em đã lớn khôn ở một lần yêu khác, nụ hôn thứ hai đã giết chết nụ hôn lần đầu. Trên má em, không còn dấu môi hôn anh nữa.

Thơ và nhạc đúng là một cõi muôn trùng. Đường bay của thơ và nhạc thành thang quá. Thơ có nhạc sẽ

được chuyển hết những lời và ý. Nhạc có thơ sẽ xôn xao những mộng và thật. «Mộng» là ánh trăng treo trên đầu ngọn lá, «Thật» là con sông toi bờ hoa rụng. Và tôi đã sống với những ngày như thế đó trong căn nhà luôn luôn được sự nhắc nhở bởi thơ và nhạc của Lưu Trọng Lư, Phạm Duy. Thơ và nhạc đã nói hết cho tôi cái cần phải nói với một người đã chỉ để lại một làn hương. Nếu thơ là một ben bờ mà ta chỉ có thể đưa nhau tới được bằng cánh mộng thì nhạc, là một cầu cứu gần nhất khi ta yêu nhau cũng như tan vỡ. Thơ của Lưu Trọng Lư không riêng gì bài «Hoa rụng ven sông», đã được nhạc Phạm Duy kéo đến gần với những người yêu nhau hay tan vỡ đó.

Bạn hãy tới Crystal Palace lầu 1 số 75, quán sách Tuổi Ngọc để mua một truyện dài của Duyên Anh mà đọc từ trang đầu bạn đã thấy xao xuyến tâm hồn.

Giá 150 đồng đáng nửa cái vé xi nê.

*tên một
loài hoa quê hương*

THIÊN HƯƠNG XUẤT BẢN
ĐỒNG NAI TỔNG PHÁT HÀNH

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ PHƯƠNG HỒNG (Sài Gòn).— Thi cứ coi như cháu đang ngủ mơ mà Tuổi Ngọc là một giấc mộng. Chú mong giấc mộng sẽ đẹp, sẽ còn hoài trên tay của cháu. Hai cánh Phượng cháu ép cho đẹp ghê. Tuổi Ngọc sẽ vì thế mà làm số đặc biệt « số rời trường xa lớp » cảm ơn cháu nhé.

■ NGÔ TUYẾT MỸ (Sài Gòn).— Người bạn thân ái của Tuổi Ngọc cứ yên chí, không cướp mất quyền đọc Tuổi Ngọc của người mến thương Tuổi Ngọc đâu. Thư ký Từ Kế Trường sẽ mò ra địa chỉ để mang 3 số Tuổi Ngọc lên một tới trao tận tay cô. Xin chờ.

■ N Đ T H N (Sài Gòn).— Tuổi Ngọc là báo của những độc giả Việt Nam không việc gì phải đi ca ngợi phim Ngoại Quốc. Dù rằng, phim ngoại quốc có hay hơn phim Việt Nam. Hay cho lắm cũng của người, dở cho lắm cũng của mình. Hãy chấp nhận điều đó để còn một cánh cửa tiến lên chứ. Sẽ có làm bếp, khâu áo khi Tuổi Ngọc xong số « rời trường xa lớp ».

■ MAI TIÊN (?):— Không quảng cáo rầm rộ như ngày xưa vì Tuổi Ngọc muốn « thử » lòng bạn ngọc đấy. May quá, bạn Ngọc vẫn không bỏ Tuổi Ngọc ở số đầu tiên. Sẽ có một bài thơ ca ngợi tất cả các trường cho vui vẻ cả. Từ Kế Trường đã được chủ nhiệm chỉ định làm công việc

vui vẻ đó. Cháu đã tạm bằng lòng chưa ?

■ MAI VĂN THỊNH (Chi Hòa).— Tuổi Ngọc không có ước vọng gì lớn lao, chỉ có một ước vọng duy nhất và bé mọn như trái bong bóng là mang trái mơ mộng về cho những đời người đã phôi pha mơ mộng. Cháu đã tìm thấy ở Tuổi Ngọc chút mơ mộng, đó là Tuổi Ngọc đã đi được một bước đường.

■ BĂNG TÂM (?).— Cháu đừng áy náy khi viết một bức thư tâm sự dài. Chú thích đọc thư dài và thích được trả lời những gì cháu hỏi. Quê hương lớn nhất của một đời người là « Thơ ấu ». Cháu chưa đánh mất quê hương ấy là cháu đang sung sướng đấy. Cháu ạ.

■ M. NGỌC CƯ (Biên Hòa).— Bài của bạn chúng tôi đang đọc. Trong chương trình xuất bản, Tuổi Ngọc sẽ in hàng tháng một cuốn sách mang « nhãn hiệu Tuổi Ngọc », nếu chúng tôi thấy rằng có thể in sách của bạn, sẽ xin bạn gửi về tập truyện đó, bạn bằng lòng chứ ?

■ NGUYỄN THỊ THU SƯƠNG (Qui Nhơn).— Các anh làm báo, bắt đầu từ Búp Bê khổ giấy báo xếp đôi, rồi TN bộ 1 khổ giấy báo xếp tư, đến bây giờ TN Bộ mới khổ giấy báo xếp 8 — Và khổ giấy báo sẽ không xếp nhỏ hơn được nữa (trừ sách... cái

lương) vì thế không còn lý do nào TN có bộ mới khác nữa. Em có bồn phẫn phải cố động hăng cho TN đó.

■ VY TÍM (Huế).— Tuổi Ngọc phải lớn cùng với các em. Em đồng ý thế chứ, ở mỗi tuổi một khác. Nhưng sao em lại bảo TN mới thiếu « yêu thương ». Em hãy « kiên nhẫn » vài số nữa, nếu TN không vừa ý em, có lẽ các anh phải theo chủ nghĩa « xét lại ».

■ NGUYỄN NHẬT ÁNH (Tam Kỳ).— Tuổi Ngọc đã đến đúng hẹn với em đó chứ, các anh đang chờ được chăm diêm, hồi hộp quá sức, sau số thứ bốn này, (nghĩa là biết kết quả của số 1) nhà phát hành sẽ cho các anh kết quả. Lạy trời cho bằng có ghi tên, dù chỉ dờ vờ.

■ TRƯƠNG THỊ NGỌC DUNG (Sài Gòn).— Đoán trước được ý cháu, TN có mục trên bục gỗ, dưới bàn học, một diễn đàn để học trò và thầy giáo đối thoại với nhau — Dưới bàn học, một cô học trò lớp 10C, đã phát biểu ý kiến.

■ MINH THU (Bình Tuy).— Những người bạn của Tuổi Ngọc cũ vẫn nhớ lời hỏi thăm của cháu. Bây giờ là những ngày mới với Tuổi Ngọc vừa tỉnh dậy đi được 4 bước chân đầu tiên. Cháu đã dìu Tuổi Ngọc đi bằng những viên kẹo ngọt, Tuổi Ngọc sẽ không bao giờ chết, cháu cứ yên chí.

■ TRƯƠNG ĐÌNH THU (Phong Dinh).— Tuổi Ngọc không chủ trương thành lập thi văn đoàn. Nên không có thể lệ chi cả, cháu cứ viết bài, gửi về. Và mơ mộng được đăng nơi một trang báo nhiều mơ mộng, ít bận rộn về thể lệ. Được rồi chứ ?

■ TRẦN NGỌC HUỆ (Nhà Bè).—

Cháu đã cho Tuổi Ngọc những viên kẹo ngọt. Tuổi ngọc sẽ ngậm kẹo và đi hết con đường mà gia đình cháu đã yêu quý, mong đợi. Cháu cũng cứ viết thư dài tự nhiên, chú vẫn thích đọc thư dài đấy chứ. Dù bận rộn.

■ KIM (Sài Gòn).— Tuổi Ngọc không bao giờ chết. Sẽ không bao giờ chết. Em cứ tin như thế và cùng với những người chủ trương Tuổi Ngọc giờ từng trang báo thương yêu ôn lại kỷ niệm và mộng mơ.

■ HOÀNG BẮC PHI (Tùng Nghĩa).— Bạn ngọc có quyền « bắt nạt » Tuổi Ngọc ở những điều cần phải « bắt nạt » Tuổi Ngọc sẽ rất sung sướng được nghe lời. Đừng nói chỉ đến chuyện chịu khó đọc bài cháu, nhưng cháu nhớ đặt tựa cho bài viết của mình thì vui vẻ hơn cháu nhé. Không có điều kiện gì hết cháu ạ.

■ HÓA (Sài Gòn).— Ý kiến của cháu Tuổi Ngọc sẽ thực hiện. Có thể tặng cháu những số báo thiếu đó, hãy đến tòa soạn một ngày đẹp trời mà kiêng về cháu nhé.

■ TÔN NỮ QUỲNH LIÊN (Nha Trang).— Tuổi Ngọc cũng mong được làm người bạn trong cặp sách của cháu lắm chứ. Có nhiều bạn hiền Tuổi Ngọc sẽ không buồn mà héo rũ đi, cháu nhỉ. Đề nghị của cháu Tuổi Ngọc sẽ thực hiện từ từ.

■ BẠN CỦA PHƯƠNG CẬN (Sài Gòn).— Hai đề nghị của em từ số 3 Tuổi Ngọc đã thực hiện. Phục em sát đất chuyện gì em cũng biết cả thì trả lời làm gì nữa, có một điều em vẫn « không biết » chẳng ? là tên họ ghi phía dưới chữ ký để anh khỏi phải gọi em là « Bạn của nhỏ Phương cận », kỳ lắm đấy.

CHẠP PHÔ tuổi ngọc

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN
Chủ tiệm : KIẾN VÀNG

Hà (Chợ Lớn)

4 con xi

Trong cổ bài tây có 4 con xi. Theo lối bói bài thì 4 con xi đó có nghĩa như sau :

- Xi Bích : Xui xẻo, ốm đau.
- Xi Chuồn : Tiền tài.
- Xi Rô : Danh vọng.
- Xi Cơ : Tình yêu. (S.V.)

bắt tật người

— *Cẩn hoặc ngậm cán viết* : Có nhiều tính chất trẻ con.

— *Lấy kiếng xuống hay chơi đùa với cặp kiếng đeo mắt giữa một câu giải thích* : Ưa khôi hài, con người hay nói khoác lác, ít chắc chắn.

— *Nheo mắt sau một câu diễn cợt* : Thô tục, tự phụ.

— *Lấy ngón tay nhíp trên mặt bàn* : Thích âm nhạc, hay lãng trí.

— *Ngồi hay nhíp chân* : Tánh nóng nảy, dễ xúc động.

— *Đi thường quay ngó lại phía sau* : Hay băn khoăn, lo lắng.

— *Nhắm một con mắt khi nghe ai giải thích chuyện gì* : Lầu lỉnh, ưa xô xiên. (PHƯƠNG VIỆT)

chợ báo

Theo danh sách của bộ Thông Tin cung cấp thi hiện nay nước ta có 38 tờ nhật báo Việt ngữ, 8 tờ nhật báo Hoa Ngữ, 2 tờ nhật báo Anh ngữ và 1 tờ nhật báo Pháp Ngữ.

Đó là nhật báo. Con số của tuần báo cũng không kém thế.

Tội nghiệp cho độc giả Việt Nam biết mấy.

(KIẾN NÁU)

nhắn tin

HA TA (Sàigòn). Chủ tiệm Kiến Vàng mong mỗi hãy gửi hàng về gấp. Hiện nay cửa tiệm rất ế ẩm. Nếu không có sự đóng góp của bạn Ngọc thì Chạp Phô Tuổi Ngọc có thể bị sập tiệm. (K.V.)

cạnh tranh

Chủ tiệm Kiến Vàng sẽ cạnh tranh đứng đắn với chị Ngọc bằng cách mở thêm mục ở Chạp Phô : «KIẾN VÀNG OI» ! Vậy Bạn Ngọc hãy gửi cho KV một câu hỏi thật ngắn, bạn sẽ được trả lời lập tức câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng sợ bị là là ngớ ngẩn. Chẳng hạn như :

HỎI : Kiến Vàng ơi. Bàn tay người ta có mấy ngón ấy nhỉ ?

ĐÁP : Bạn hãy đến xem bàn tay bạn có bao nhiêu đốt rồi cộng thêm 1, đem chia cho 3 sẽ biết ngay.

ba xạo

Ba xạo và Ba Láp ngồi trên xe đồ nhìn thấy đàn bò đang ăn ở cánh đồng bên đường, Ba Xạo hỏi Ba Láp :

— Tôi đồ cậu biết đàn bò kia có bao nhiêu con ?

— Chịu, làm sao mà đếm kịp.

— Thế mà tớ biết đấy.

— Bao nhiêu con ?

— 25 con.

— Cách nào mà cậu đếm nhanh thế ?

— Có gì đâu, ta cứ việc đếm chân rồi đem chia cho 4 là biết ngay.

(NG-THANH-THANH)

thợ viết

Một nhà văn dốt mỗi có thể viết cả chục cái «phoi-ơ-tông» cho 1 chục tờ nhật báo khác nhau trong 1 ngày. Bởi thế với hơn 2,3 chục nhân vật... vật lộn với họ hàng ngày đã sinh ra nhiều chuyện lảm cẩm.

Nhà văn Hoàng Hải Thủy kể lại một chuyện lảm cẩm như sau : Ông viết 1 chuyện cho tờ tuần báo nọ, đến đoạn chàng và nàng đưa nhau tới vũ trường phom phom bằng xe hơi. Sau 3,4 kỳ (nghĩa là 1 tháng sau) ví vút chuyện trong vũ trường, tới lúc về thì tác giả lại đã chàng và nàng sánh vai nhau giùng giăng giữa đại lộ đêm. Đến khi độc giả viết thư về hỏi : Xe hơi của chàng đâu, tác giả mới giật mình...Xí quên !

duy lộc

Tranh cười của bạn nét vẽ rất tời, kết một điều là hãng kem đánh răng Hynos không trả tiền quảng cáo cho cửa tiệm chạp phô — Xin bạn gửi tiếp ngay cho tranh khác — Rất mong — (KV)

tính cộng

Mi-nhon ở lớp về khóc lóc với má :

— Má ơi, con không học nữa đâu. Cô toàn gạt con không hà.

— Chuyện gì con kể lại cho má nghe xem nào.

— Hôm qua cô giáo bảo 2 cộng với 2 là 4. Hôm nay cô giáo lại bảo 3 cộng với 1 là 4. Như thế không phải là cô giáo đã gạt con sao !

MI-NHON

tặng không

Tòa Soạn Tuổi Ngọc còn một số rất ít Tuổi Ngọc bộ cũ (có số còn, số hết). Bạn nào cảm thấy thiếu số nào, ở xa gửi tem về, ở gần cứ ghé qua Tòa Soạn, Tuổi Ngọc sẽ tặng không cho bạn Ngọc. Mau chân kéo hết.

rao vặt

Đề xứng đáng với bằng hiệu « cửa tiệm bán từ cây kim tới chiếc phi thuyền », cửa tiệm Chạp Phô Tuổi Ngọc nhận mua bán, đổi chác tất cả những món hàng cũ mới của khách thập phương. Xin các bạn hãy gửi về đề tên KIẾN VÀNG, địa chỉ Tuổi Ngọc. Cam đoan là món hàng của các bạn sẽ được « mại » nhanh chóng. K.V

tuổi ngọc số 5

Bạn quên đọc Tuổi Ngọc số 5 tức là bạn đã quên nghỉ hè. Đọc xong Tuổi Ngọc số 5 bạn sẽ không thèm đi Cáp, đi Đà Lạt đi Nha Trang... mà vẫn hưởng được một mùa hè đầy nắng, đầy kỷ niệm— Tuổi Ngọc số 5, viết về những ngày rời trường xa lớp.

cần mua gấp giá cao

Cần mua lại với giá rất đắt hai tập thơ «Lòm còm đi lên» và «Quý xuống» thơ của Trần Thế Diêm Sinh và Sa Lê Chí do Cơ Sở xuất bản Rừng ấn hành để Hàn Lâm Viện Tuổi Ngọc nghiên cứu. Thư về cho KV-Chạp Phô Tuổi Ngọc. Nhân tiện giới thiệu tập thơ *Con gái* của Trần thế Diêm Sinh mới gửi tặng với bạn Ngọc-KV.

nhà xuất bản tuổi ngọc

Mỗi tháng nhà xuất bản Tuổi Ngọc sẽ tung ra chợ bán chữ nghĩa một cuốn.

Cuốn thứ nhất phát hành trong tháng 7 :

— Anh em Kiến Vàng truyện dài của Đinh Tiến Luyện. Cuốn thứ 2 phát hành trong tháng 8 :

— Thơ Hồng gồm những bài thơ hay nhất của Từ Kế Tường.

Cuốn thứ 3 phát hành trong tháng 9 sẽ là một cuốn của Duyên Anh.

Những cuốn sách của nhà xuất bản Tuổi Ngọc nhất định sẽ không lẫn vào đâu được trong chợ bán chữ nghĩa hiện nay.

BÀI ĐÁ NHẬN ĐƯỢC

Từ *Bạn Ngọc*

bông hồng cho tình đầu

Mối tình học trò (Nguyễn Lê Vũ), Dấu xưa (Trầm Sơn), Ngại ngùng (Mai Văn Thịnh), Lần gặp nàng (Nghiem Ngãng), Đã đi qua (Trương Đình Thu), Loài hoa rất bé (Trương Thụy Thùy Hương), Bông hồng cho tình đầu (Bằng Tâm), Tình yêu đầu đời (Thụy Lan), Bông hồng cho tình đầu (Nguyễn Thị Lê), Đường xưa lối cũ (Mây Hồng), Con mưa quá khứ (Bùi Thị Đình Chiến), Cho một lần liếc mắt (Đông Hà), Phùng gia trang (Đặng Xuân Thi), Hoa nở cuối năm (Thanh Châu Giang), Tình khúc không tên (Nguyễn Hồng Thanh), Viết cho Như Mai (Lương Anh Kim Chi), Bông hồng cho tình đầu (Ung Kim Huệ), Bông hồng cho tình đầu (Hoa Bằng Khuâng), Tuổi Ngọc (Thú), Thoáng hương xưa (Trần Minh Thu), Người trong mộng mơ (Nguyễn Thị Ngọc Ánh).

thơ

Vùng thương yêu (Tạ thị Mỹ Dung), Thoáng nàng, lời cho Y vonne Nguyễn (Lê Trường Uyên), Tuổi mới lớn (Tôn nữ Thu Dung), Buổi mai u sầu (Lilas), Một chút thơ, chắt chiu, sân trường (Thế Luân), Ngày xưa, về nỗi chia xa, khi em về (Lilas), Mười lăm, bằng khuâng (Nguyễn Đăng Hà), Văn thơ cổ đại (Trương Hoài Trâm), Buồn vào hạ... (Lê Khoa), Ngày tháng hạ, thơ, chập chùng (Nguyễn Thị Kim Hạnh), Một bản đàn (Lê Thanh), Ngày hạ (Bùi Tân Tiến), Nụ hồng và trái tim (Thanh Thủy Thương), Tình mẹ, một loài chim nhỏ (Thương Giang), Đại lộ xám (Biển Nhỏ), Nhớ hoài (Trang Kim Thoa), Tình khúc mùa hạ (Cộng Chúa Trắng), Thu tứ, tượng đá, pha lê, Bảo Bình (Thanh Lê), Bài cho học trò tôi (Thân Hồng Nguyễn), Mưa trên áo lụa (Trần Phương Vũ), Mùa thi (Dương Quý Phi), Tình yêu đơn phương (Thương Quý Long), Chiều cầm thạch (Thụy Hồng Cơ), Quê hương ơi (Trần Vy Hưng), Hồn nhiên (Nguyễn Đăng Hà), lời chào giã biệt (Bửu Đồng), Ngày em xa trường (Lilas), Mất đơn sơ (Trần Lưu Nguyễn) Nổi suy tư lớn dậy (Hà Huyền Hoa), Điệp khúc cho hôm nay (Hoàng Nhật Hồ), Mùa thu của bé chi (Lương Anh Kim Chi), Bắc nhịp bình yên (Châm Khanh), Im lặng (Ngọc Tiến), Dung nhan tình yêu (Hương Trúc), Tình đầu (Tôn nữ Thu Nga), Đoàn hạ cho em (Nguyễn Quát), Buổi sáng (Lê Tuấn An), Một phần cho Uyên (Uyên).

văn

Đan vết quê hương (Ly Hương), Vụt thoáng (Phan Lê Giang), Vụt tầm tay (Vũ Thụy), Không tựa (Bùi Bắc Phi), Cảm nghĩ của em (Lê Thanh) Những cánh hoa ngậm ngùi (Trầm Miên) Vùng quê tương lai (Ngô Ngọc Dương) Nắng mặt trời từ đôi mắt (Lê Thụy Vi) Thư học trò (Lê Huân Đoàn Lâm), Chị Hà (Lilas) Luyến thương (Thụy Thủy), Buổi chiều (Huỳnh Lưu Ly) Tình Hồng (Hoàng Vinh) Ngày tháng đơn côi (Mây Nhỏ), Chỉ một lần (Bùi Đức Hiền), Vùng kỷ niệm (Thanh Lê Tuyền) Một nỗi xót thương (Nguyễn Hoàng Đình), Hè kỷ niệm (Nguyễn Hương Thùy Phi), Nó (Hàn Lăng Tử), Hương xưa (Lê Khắc Quân Gao), Những giòng lưu niệm (Nguyễn Huỳnh thị Cô Đơn), Dẫm về xác lá (Chân Khanh), Vì sao lạc (Thu), Áng mây mười sáu (Vũ Thụy Nam), Xác phương thời gian (Hoàng Hải Phú), Tuổi mơ (THNT), Ngày tháng mỏng (Uyên).

tay nga

chuyện nghề

Bà Thanh Khánh nói rất đúng, không có sắc đẹp nào đẹp bằng sắc đẹp của con gái vừa lớn. Bà đưa tay vuốt nhẹ má Như Ngà, khen lấy khen để :
— Mịn quá. Mịn màng quá. Một lần phấn, dù chỉ một lần phấn thật mỏng, mỏng như khói sương, má cô sẽ hết mịn màng.

Bà đọc một câu thơ :

— *Má mịn thơm thơm mùa lúa chín.*

Và nói :

— Con gái làm dáng mau già lắm. Hơn thế nữa, làm dáng mất thì giờ, bỏ bê bài vở. Tôi quả quyết các cô đẹp rồi. Không có bàn tay huyền diệu nào tạo cho tôi được trở lại vẻ đẹp của các cô.

Bà ngắm nghĩa Như Ngọc :

— Mỗi cô chẳng hạn, mộng như nho chín cây. Cô hãy để các tiệm bán son phấn thất nghiệp đi. Tôi đã đứng ngày ngất ngẫm các cô nữ sinh ở các cổng trường con gái. Cô nào cũng đẹp.

Bà Thanh Khánh muốn trở về thời mới lớn. Bà suy tôn tuổi vừa lớn ghê quá. Thế này thì hai cô kỹ giả sắc đẹp của *Tuổi Ngọc* sẽ thất nghiệp mất. Chắc chắn, ai cũng

P H Ư Ợ N G

khuyến các cô vừa lớn đừng thèm làm dáng. Hai cô kỹ điệu trở về, tui nghĩ « bá cáo công tác » với Phượng.

Phượng nói :

— Đi phỏng vấn về sắc đẹp của tuổi vừa lớn khó lắm. Người ta không thể trả lời được đâu. Vậy khuyến Như Ngà, Như Ngọc giúp chị công tác khác.

Như Ngọc hỏi :

— Công tác gì ?

Phượng nhả nha đáp :

— Mục *Tay Ngà* sẽ chuyển thành mục *Gìn giữ sắc đẹp trời cho*. Các bạn Ngọc sẽ viết thư về tâm sự như tâm sự với Ngọc thân ái hay khai bệnh như khai bệnh với bác sĩ Tuổi Ngọc. Hai cô đem những câu thắc mắc... sắc đẹp đến bà bác sĩ Ngô Văn Hiếu, bà Marcelle, ông bác sĩ Hải vân vân nhờ giải đáp giùm.

Như Ngà reo lớn :

— A, mục này khá lắm, tha hồ đọc thư. Em mê đọc thư của độc giả ghê. Chỉ tiếc mình đang tập sự, chả ai thèm gửi thư cho mình.

Phượng nói :

— Cô sẽ được đọc thư. Rồi cô sẽ la hoảng « sao thư nhiều thế ! » !

Hai cô kỹ điệu không gặp may mắn. Biết đến bao giờ hai cô mới nổi tiếng như cô kỹ giả Quỳnh Như, giới thiệu phim và ca sĩ để được cuộc đời hâm mộ. Lại được đóng phim, cưỡi con voi rụng mắt ngà nữa chứ. Như Ngà, Như Ngọc sẽ thành công. Hai cô đang mơ mộng. Vậy bạn Ngọc có thắc mắc gì về sắc đẹp, xin hãy viết thư nhờ hai cô kỹ điệu của *Tuổi Ngọc*. Hai cô sẽ làm công việc đi hỏi giùm, các bạn chờ đấy nhé !

TUẦN LỄ CỦA BẠN

SAO VÀN phụ trách

Từ lâu các mục tử vì hàng ngày, hàng tuần trên các nhật báo, tuần báo đã trở thành một thứ thói quen, không muốn gọi là nhàm nhí. Dù ta biết chắc thế song ta vẫn phải bỏ dành ta bằng những... nhảm nhí đó. Người VN không nghèo mơ mộng, không no đầy hạnh phúc, vì thế rất thèm được tin tưởng oi dỏ dành, hứa hẹn. Người phụ trách mục này, dĩ nhiên không phải là một nhà lý số bốc dịch bói toán hay chiêm tinh gia hay nhà tâm lý học, hẳn chỉ là một người giàu có tưởng tượng, sẽ giúp các bạn một tuần mơ mộng, vui vẻ trong các điều hẳn tự phả ra chẳng cần cứ vào sách vở nào hết. Với một lời khuyên lớn, đừng bao giờ... tin.

21-3 đến 20-4

— Được người khác khen tụng thực tình, nhưng bạn không nên thổi bong bóng trong mũi. Bạn gái : nên cẩn thận cái ví mang trên vai, coi chừng mang vạ. Bạn trai : Bị phiền phức về giấy tờ cá nhân. Coi chừng mất hoa.

21-4 đến 21-5

— Thi trong tuần lễ này gặp nhiều may mắn (có nói là nếu có mờ hăng phim thì cũng không lo thất bại. Tuy nhiên phim cháy từng đoạn có thể nguy hiểm). Cuối tuần thư thả. Nên nghỉ ngơi để sửa soạn tinh thần tuần lễ sắp tới.

22-5 đến 21-6

— Không nên tính chuyện đi chơi xa với bạn bè. Bị phổ gặp điều xui xẻo nhỏ (chẳng hạn như vừa cần đi xem vừa đi có thể rớt trên áo làm khó chịu). Bạn gái : Mái tóc bạn làm bạn được đề ý. Bạn trai : Mái tóc bạn làm bạn mất thờ nhiều quá.

22-6 đến 23-7

— Bạn buồn đôi chút, tự nhiên buồn vậy thôi mà có thể khóc. Nên viết thư cho « Ngọc thân ái ». Bạn sẽ được an lòng mà ngủ mơ (mơ thấy hoa hồng). Các bạn trai nên có lời trách móc : Đúng là con gái.

22-7 đến 23-8

— Bạn gái : Một điều đang quyến rũ bạn nhiều, đó là chiếc gương. Trong tuần bạn sẽ gặp vài chuyện làm bạn đỏ mặt. Nên nghĩ lời sách vở một chút. Bạn trai : Đang lo lắng nhiều. Yên chí, bạn sẽ đỡ nếu môn Triết bạn vừa thi không đến nỗi « ẹ » quá.

— Suốt tuần bạn gặp nhiều lý thú, vui vẻ, nên kể cho nhiều người nghe sẽ may mắn (Ngụ ý nhắc nhở : gửi về cho Kiến Vàng để bày ở cửa tiệm chụp pho những điều lý thú, vui vẻ đó). Màu đỏ sẽ hợp với bạn (Nghĩa là đi đường bạn sẽ đứng đèn đỏ đều đều).

24-8 đến 23-9

24-9 đến 23-10

— Bạn trai : Tình cờ gặp một người trong mộng, duyên dáng lắm. Nên đứng lại và đừng theo vội, bước chân bạn còn vụng về lắm, coi chừng bước nhầm vũng nước, tội nghiệp. Bạn gái : Nên tỉnh bơ trước những lời tán tỉnh. Nên nhờ chị cố vấn (hoặc bạn).

24-10 đến 23-11

— Thứ hai : Đi đường gặp 2 đèn đỏ liên tiếp : Hãy bán khoản nhiều hơn vấn đề vừa thoáng qua. Gặp 2 lần đèn xanh liên tiếp : Tin được những gì của trực giác. Gặp hai đèn vàng : Xin lỗi bạn, hãy chạy xe chậm chậm. Ngồi công lộ có cái tu huýt đang đợi bạn ở góc đường bên kia.

23-11 đến 24-1

— Nhìn thấy một chiếc lá vàng rơi trong ngày chẵn (18, 20, 22...) dấu hiệu của một tin bất ngờ (có một chút thích thú) Tuần lễ hợp với những bạn ưa đi trình diễn thời trang. Gặp mưa, có thể bạn... đứt dép.

22-12 đến 20-13

— Nếu bạn đi thi, hơi đáng ngại (Nếu số báo danh có con số lẻ ở đầu) có vài chuyện xui xẻo nhỏ (như đang đứng đón xe hoặc đi thi bị bắn nước lên quần áo) Bỏ một lát quen hay le lười sau câu nói chẳng hạn ăn cơm sẽ ngon hơn.

21-1 đến 19-2

— Bạn trai : Viết thư hỏi B.S. ở mục Bệnh Mỏi Lớn xem viên thuốc liều tên gì. Bạn bị chê : con gái quá (rồi có thể, con nít quá). Bạn gái : (riêng cho bạn nào hay nói bạo miệng) : Trong tuần có đến hai lần bạn khóc với cái gối.

20-2 đến 20-3

— Mua một trái bóng bay màu xanh và thả lên trời, nếu trái bóng bay về hướng tay trái : Bạn đang có người mong. Bay về hướng tay phải : Bạn đang mong một người và sắp có tin. Nếu bay thẳng trên đầu : Tương lai bạn đang quyến rũ bạn. Nếu chẳng may mới cầm chưa kịp thả bay thì bóng đã bị nổ : Xui xẻo.

THƯ ĐẾN

TỪ MỘT ÔNG THẦY TỈNH LÝ
Anh,

Chúng tôi nghĩ chúng tôi đã được đào luyện trong khung cảnh học đường tiểu học (54—60), tuổi thơ của chúng tôi được học hỏi trong hoàn cảnh trong đối tốt với những ông thầy mẫu mực, nề nếp ngay xưa mà bây giờ (1971) chúng tôi trở thành lớp cán bộ quốc gia trong một tinh thần vô trách nhiệm, thiếu kiên nhẫn và ý chí, nhiều lúc buông xuôi theo định mệnh, không lý tưởng và cương quyết thì thử hỏi lớp nhi đồng bây giờ của chúng ta, được đào luyện trong những trường sở cá hộp, thầy giáo bất mãn, thích chơi hơn làm việc, chạy theo thi cử, không có khả năng để phát triển những môn tùy theo sở thích của trẻ (thủ công, vẽ, nhạc, thể dục, hoạt động thanh niên...) lịch sử, địa dư, chúng tôi dạy với tính cách nhồi nhét hơn là sống động, hơn là tạo cho trẻ một tâm hồn yêu nước, thiết tha đến dân tộc mình. Thì giờ của chúng tôi để tiêu pha cho những vui chơi đình đám, để kiếm thêm tiền cho gia đình, để chạy theo những phong trào xã hội. Chúng tôi mang đầy rẫy những mặc cảm. Cấp lãnh đạo của chúng tôi cũng vậy, cũng mặc cảm, bất tài và bất lực. Chúng tôi xem trẻ như những giỏ đựng kiến thức mà chúng tôi có bồn phận phải dồn đầy. Đây hay không cũng mặc. Trẻ được đào luyện như thế, trong tương lai, khi lớn lên thành lớp cán bộ quốc gia thì chúng sẽ như thế nào và quốc gia này sẽ như thế nào ?

Nếu có dịp về miền quê thăm viếng các ngôi trường, anh sẽ được nhìn ngắm những khuôn mặt đờ

đen đũi, mái tóc dính bùn, quần áo lem nhem xốc xếch. Chúng không thể phát biểu được ý tưởng của mình một cách dễ dàng, ăn nói khó khăn khi bàn luận một vấn đề gì. Những khuôn mặt lăm lăm lì lì, tiếng cười thì héo hắt làm sao. Vào lớp thì sợ sệt lấm lét khi nhìn thấy mặt thầy. Chúng không tạo dựng nổi một trò chơi nào để hưởng một tuổi thơ hồn nhiên thì làm sao chúng mang được nhiều kỷ niệm ấu thời. Tâm hồn chúng đã rời rạc quá rồi, mỗi đứa mang một miếng đời riêng, không cần ai cảm thông hết. Nhìn thân thể chúng, những đường gân khằng khiu, bộ ngực ồm, mái tóc dày, tướng đi yếu đuối với một hình vóc gầy còm thiếu sinh lực. Một tinh thần bạc nhược đã bắt nguồn trong thân thể đó. Tuổi trẻ như vậy tâm hồn như thế thân xác như thế thì mai sau, thế hệ Việt Nam chúng ta sẽ như thế nào ?

Chúng tôi cũng đã dắt chúng đi thăm những di tích lịch sử cố áp dụng phương pháp hàng đôi tự trị để tạo chúng một tinh thần đồng đội và trách nhiệm, lấy lời hứa và danh dự làm nền tảng các hoạt động hàng ngày. Đó là những đức tính cần thiết khi chúng ra đời. Chúng tôi cố tạo cho chúng nhiều trò chơi để chúng tự sinh hoạt, hưởng những thú vui của tuổi thơ của chúng, để chúng hưởng tuổi trẻ lý tưởng trong các nhân vật mà chúng tìm gặp. Chúng ta đã say mê chú *Dế mèn phiêu lưu*, thích chàng *Bồn lửa*, chúng cũng đã vỗ tay khen thưởng khi tôi đọc đến đoạn bọn thằng Dzũng Đakao dùng tinh thần thượng võ khi xử xự với bọn *Giặc Ó kẹ*. Chúng đã nhiễm tính phiêu lưu của thằng *Hung Mập*... Chúng đã cười nhiều hơn, nói năng dễ dàng hơn, tư cách khá hơn, và nhiều bạn bè hơn.

Rồi cuộc sống vẫn ò ạt tiếp diễn, xã hội với đầy rẫy những liều thuốc độc, những thần tượng nhi đồng được xã hội dựng đứng những đám bè bạn cứ bất mãn, thụ động và chỉ trích, liệu những công việc của chúng ta có còn tiếp diễn nữa không ? Làm sao chúng ta giải độc được hầu hết nhi đồng Việt Nam đã bị ngấm thuốc ? Đặt câu hỏi như vậy, không phải để bị quan mà để nhìn thấy một thực trạng chung mà chúng ta đã đối phó. Chúng ta cũng mong rằng tất cả hãy cùng nhau để một phút giây nào đó để nhìn ngắm trẻ thơ. Mong tất cả chúng ta với những hành động tích cực. Mong có một chính sách nhi đồng của nhà cầm quyền giáo dục. Những lời cầu mong trên xin chắm đét bức thư cùng anh. Chúc anh mạnh và vui với công việc. *Thân*

NGUYỄN LONG ĐĂNG

TRẦN MIÊN

NHỮNG CÁNH HOA NGẬM NGÙI của tôi yêu... người» cho nên khi thi xong phần I, nhìn kết quả rục rở ngoài ý nghĩ có trước, tôi đã nhắm mắt để phục mình hết cỡ ! có thể đó là một nghệ thuật khéo léo uyển chuyển như khi người ta vẽ một bức tranh, chơi một bản nhạc chứ không là một thàng cảm cúi !!

Tình yêu đến bất ngờ rồi ra đi cũng không hò hẹn. Ngay cả tôi cũng không hiểu tại sao, có phải vì cái dưng dưng ngoài một cổ hũ của tôi hay vì những gì khác nữa ? Vài trời là không vì sao hết.—Trời thì mưa nắng bất thường có phải không ? Mưa nắng rồi cũng qua đi, chim muông hoa lá rồi cũng xa vời, chỉ còn tình nhân ở lại muôn đời tiếc nuối thàng ngày đã rất

quen thân. Có nghĩ rằng tôi đã quá lằm cẩm khi ngâm nga lại câu thơ của Hồ Dzếnh:

«Đời mất vui khi đã vẹn câu thề
Tình chỉ đẹp những khi còn dang dở»

Hắn vậy rồi. Bài thơ đẹp nhất vẫn là bài thơ còn trong trí. Chuyện tình không bền lâu càng đẹp trong tâm tưởng mỗi khi hoài vọng về nhau. Càng đẹp hơn là tình đầu. Tình đầu là hành trang cho bất cứ ai trên suốt đoạn trường tình. Ngày sau có nhớ về nhau thì chỉ xin nhớ lại những đầm ấm, vụng dại của tình đầu mà thôi.

Buổi chiều đã xuống thấp thật gần tôi với nỗi lặng cảm nghìn trùng xa xót. Bờ đá cỏ tím thẫm ngậm ngùi. Tôi với tay ngắt một cọng hoa trinh nữ. Đám lá xanh đen mắc cỡ nhắm mắt. Xin ru cuộc tình vào giấc ngủ xa khơi. Xin gửi tặng cho tình đầu chúng ta một bông hoa ngậm ngùi bé nhỏ. Hãy thương giùm nó, hãy thương cuộc tình ta, thương giùm những ngày còn có nhau.

Tôi vắn về những cánh thư nhỏ trong tay bước chậm vào nhà. Những bức thư của tình yêu thứ nhất :

«Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất
Anh cho em kèm với một lá thư
Em không nhận và tình anh đã mất

Tình đã cho không lấy lại bao giờ».

Tôi hốt hoảng trong cơn mê man cuối ngày. Tôi đã nhận mà sao tôi không giữ lấy. Có nên đổ lỗi tại số kiếp không may của tất cả những cuộc tình đầu ? Ôi những tình đầu đã rất đôi xa vắng. Ôi tình đầu tôi khởi đầu và trôi xuôi, và tan vỡ, và ngủ quên cũng đã rất ngậm ngùi hoang vu trong những cánh hoa trinh nữ. ■■■■

một thoáng sương mù (Tiếp theo trang 33)

nụ cười gượng gạo, hoặc một lời thăm hỏi. Nhưng tôi bằng lòng như thế hỏi người ấy và tôi vẫn còn hồn nhiên bên bạn bè, vẫn còn yêu khung cửa lớp học. Người ấy học hơn tôi một lớp. Mỗi khi đi ngang qua lớp anh tôi đều bắt gặp anh đứng dựa vào tường, cười đùa nghịch ngợm với lũ bạn. Hồi vào học đi bên Khanh, Thy, Hà, đang đưa cây kem lên môi, tôi lại ngỡ thêm một lần đi ngang đám con trai ngồi vắt vẻo trên lề đường trong đó có người con trai ấy. Gặp hoài. Nhưng người ta cũng chẳng biết để tôi mênh mông với nỗi buồn khép kín. Những tháng sau cùng bài vở tôi thật chệnh mảng, đêm thức chữ nào vô đầu. Đôi mắt nghiêm nghị, nụ cười nhẹ mà hiền, ám ảnh trong đầu óc tôi rồi, nên bài vở bỏ xó. Ngồi trong lớp, cô giảng bài tôi lại thả hồn đi hoang. Có hôm đi rửa tay, tôi lên tìm anh bên khung cửa, mọi khi giờ ra chơi, anh vẫn ngồi dựa vào bàn, nhìn ra sân trường — không thấy anh đâu, tôi cúi mặt tuyệt vọng dị kỳ. Bỗng thật vô tình tôi quay lại, giật mình sợ hãi, gặp anh đứng sừng sững sau lưng tôi. Mỗi bận ra về, chẳng biết có cái gì khiến tôi đi bên người ấy, gần gũi mà xa lạ. Bóng anh vẫn đổ dài bên hàng cây, con đường P.Đ.P vẫn lạnh lùng như tôi, bình thản như anh. Tôi lặng lẽ ôm chồng sách vở kéo lê bước chân, đi nốt đoạn đường còn lại, muốn quên hình ảnh người con trai đó, mà sao vẫn chập chờn trong giấc ngủ nên tôi thù ghét tôi thậm tệ, muốn đập phá cái lãng mạn vô duyên của mình ghê gớm. Tôi

tức, tôi vò nát cánh hoa hoàng hậu trong tay. Hôm nay có giấy báo nghỉ 2 giờ sau, chúng tôi thi nhau chạy nhanh ra cửa, đi ngang lớp anh, anh lơ đãng nhìn chúng tôi hớn hờ bỏ 2 giờ nhàm chán. Con mưa đầu mùa trời xuống, tôi rùng mình nép sát vào tường đứng nhìn ánh đèn vàng với thấp sáng vũng nước đọng... Tôi yêu những cơn mưa dầm dề mùa như thế. Bây giờ, tôi còn co ro trong tà áo lụa, kéo lê thê tình khúc âm u mùa đông, như con đường Lê Quý Đôn, cuối cùng, mùa hạ về sân trường cuối năm lạnh ngắt. Cả dãy lớp 1 ẻc «cấp» gần hết, cả lớp anh, chỉ còn tôi ngoan ngoãn nuốt chữ từng tiếng giảng bài thật nhẹ, thật trầm của cô Việt vẫn, cho lần cuối, với lớp học không đầy mười đứa. Sang năm vẫn còn tôi với khung cửa lớp 1 ẻc C1 và những con số chỉ chít làm bù đầu óc mà tôi đã đơn phương chấp nhận. Mùa thu sinh nhật tôi sẽ đọc lại bài «Chanson des escargots qui vont à l'enterrement d'une feuille morte» của J. Prévert, sẽ không có gì thay đổi, họa chăng thiếu bóng dáng của vài người bạn đã đi qua P, và cô giáo khả ái cùng lời ra điệu ngọt tuổi vừa lớn, ngủ đi em, mộng bình thường, ngủ đi em, ngủ đi em — Nhẹ và buồn — Tôi mỉm cười vu vơ khi trong quyền Lưu Bút, chỉ Tuyết bảo tôi là cô bé mơ mộng như trường, và mỉm chặt môi lại khi nghe loáng thoáng tiếng cô gọi : Hương, hi đi chứ ! Tôi giật mình nhìn cô lo lắng, như cô đã đoán được những ý nghĩ trong tôi. Thúy nheo mắt : Nhớ ai mà thù người ra thế ? Khanh vội trả lời : Nhớ a.a.anh... Cả bọn cùng cười ngặt nghẽo để lũ con trai ngồi đằng sau trêu : « Anh nào thế Hương ? » Tôi lờm chúng rồi hỏi cô : cô thích

hát bài gì ». — «Tiếng xưa» nhé,— tôi gật đầu đưa bản nhạc cho bạn nhạc của lớp đàn. Tiếng đàn vang lên rồi mà đầu óc tôi trống rỗng, mặc chúng bạn gào bis bis, tôi muốn bỏ về chỗ chính mình nữa. Ngoài kia cây phượng vẫn ủ rũ, tiếc thương ngày sau cuối của niên học. Tụi con trai đang chơi bản Lay down. Tôi đẩy cửa bước ra khỏi lớp, tránh điệu nhạc cuồng loạn. Sân trường có đơn diễm tuyệt, lối vào phòng T.P trải đầy hoa, những cánh hoa nhàu nát; còn lại cành khẳng khiu xơ xác giao nhau đục vào cửa sổ sống hết 4 tiếng hôm nay, tôi sẽ trở về với đời sống gia đình nhàm chán giam hãm mùa hè trong căn phòng chưa đầy sách vở. Chưa bao giờ tôi muốn kéo thời gian lại lạ lùng, muốn lẩn ngụy hoài trong cái quá khứ diễm lệ và rực rỡ. Cái lớp học cũ nghịch phá vô chừng chừ tôi mới thấy dễ thương. Tôi nhớ từng chỗ ngồi, từng hàng chữ khắc lên bàn, tôi còn muốn lên trả bài giờ Physique để nhất từng màu phấn tí teo chơi

nhau, hay nhìn những thằng con trai phóng mình qua cửa sổ chơi trò cút bắt, khi cả lớp vào permance làm náo động khắp phòng và gây khó chịu cho «người lớn». Tôi sợ không giữ nổi như hình ảnh người ấy vì tôi không dám chắc rằng có cái gì tồn tại hoài hoài. Không còn thấy anh thấp thoáng bên khung cửa sổ, đơn thuần với ý nghĩ đó, tôi ôm mặt, quay quắt với nỗi buồn huyền hoặc. Một thoáng mù sương giăng mắc đầy thành phố, dù bây giờ ve sầu còn rền rĩ. Nhánh hoa hoàng hậu sà xuống, tôi hái để ép vào trang sách. Ngày mai, tôi ra phi trường tiễn một người bạn về Pháp, tôi kéo lê gót giày trên đường vắng chọn một kỷ vật làm quà từ biệt. Vài thằng bạn cùng lớp phóng Honda như bay, quay lại nhìn tôi mỉm cười vẫy tay chào, và tôi cũng trả lời lại bằng nụ cười, nhưng nụ cười đó nguy tạo nên buồn bã — Màu mắt anh lại lung linh trong nắng—nhưng rồi sẽ vỡ tan — Có cái gì tồn tại hoài hoài không nhỉ? ■■■■

TRẦN PHƯỢNG VŨ

giật lụa bên hồ thu

Gió thoảng đưa em đến cạnh hồ
Ôi, hồ thu đẹp tựa trong mơ
Và như giấc mộng ngày xưa ấy
Em giật lụa thơm bên cạnh hồ
Mảnh lụa bay qua rồi lại về
Tưởng chừng đang lạc giữa cơn mê
Em ghì tay chặt trong huyền thoại
Mảnh lụa thơm thơm dĩ vãng về

Em thấy bóng chàng trên lối xưa
Áo chàng còn dẫm ướt hương mưa
Chàng ơi, bến cũ ai ngồi đợi
Một kẻ ra đi đã mấy mùa...
Mảnh lụa bỗng trôi giữa mặt hồ
Em đưa tay nhỏ với nhanh vô
Mặt hồ càng động nhiều thêm nữa
Em đã thấy rồi... nước nhấp nhò...

tuổi ngọc

Biên lai số 579/BTT/NBC/4CBC ngày 24-4-1971 Thư từ bài vở đề tên Duyên Anh. Ngân, chi phiếu, thư bảo đảm đề tên Vũ Mộng Long, gửi về tuần báo Tuổi Ngọc 38 Phạm Ngũ Lão Saigon II.

ĐỒNG NAI

270 Đề Thám — Sài Gòn II
Điện thoại: 20.942

**TỔNG PHÁT HÀNH
TUẦN BÁO TUỔI NGỌC**

Các đại lý trên toàn quốc, các sạp báo có vấn đề gì liên lạc, xin viết thư về Đồng Nai.

lớp nhạc HÙNG LÂN

6/12 Tự Đức — Saigon

- Có mở các lớp nhạc lý cho mọi trình độ.
- Đã phát hành «NHẠC PHÁP PHỔ THÔNG», soạn cho các lớp Dự Bị và Sơ Đẳng Trường Quốc Gia Âm Nhạc, và các lớp 6, 7, 8, 9 Trung học cùng tất cả những ai muốn học nhạc, thưởng thức Âm Nhạc.

BẠN NGỌC ĐÓN ĐỌC :

GIÓ VÀNG THU

truyện dài

T Ừ K Ế T Ự Ờ N G

KHỞI NGUYÊN HOÀNG THỤY KH
xuất bản vẽ bìa

Hội Quán Cây Tre

2 bis Đinh Tiên Hoàng

SAIGON

- nơi gặp gỡ lý tưởng của tuổi trẻ hôm nay*
- Sinh hoạt văn nghệ mỗi đêm thứ bảy, chủ nhật từ 19 giờ 30.
 - Mỗi đêm thứ sáu sinh hoạt văn nghệ của anh em Quán Văn ngày xưa.

NHỮNG NGÀY KHÁC MỞ CỬA TỪ 8 GIỜ ĐẾN 22 GIỜ

KHÁNH-LY
kính mời